

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 117/2016(1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 29 Μαρτίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ξενοφώντα Χαραλάμπους, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού «ΑΝΤΕΝΝΑ» πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 29(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 και των **Κανονισμών 24(2)(δ), 24(2)(ε) και 32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

29. – (3) Για τα αναφερόμενα στα εδάφια (1) και (2) προγράμματα που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους.

Σημειώνεται ότι τα εδάφια (1) και (2) του άρθρου 29 για τα οποία γίνεται αναφορά στο προαναφερθέν εδάφιο, αναφέρουν τα εξής:

29.-(1) Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

29.-(2) Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές».

Δυνάμει των πιο πάνω Κανονισμών:

24. – (2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές:

(δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανήλικους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).

(ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία.

32. – (3) Απαγορεύεται-

(α) Η μετάδοση προγραμμάτων εντός οικογενειακής ζώνης που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγραμμάτων που περιέχουν ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.

Η διερεύνηση προέκυψε στο πλαίσιο παρακολούθησης των ενημερωτικών προγραμμάτων και των κεντρικών δελτίων ειδήσεων όλων των τηλεοπτικών οργανισμών, όπως αυτά μεταδόθηκαν στις **14.10.2016** και **15.10.2016**, και αφορούσε **στην προβολή περιστατικού ξυλοδαρμού 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της**, το οποίο προβλήθηκε εκτενώς από τους τηλεοπτικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένου και του τηλεοπτικού οργανισμού «**ANTENNA**», καθώς και από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **7.11.2016**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 - 8:

1. Στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **11:40-14:05**, ο οργανισμός μετέδωσε το ενημερωτικό πρόγραμμα «**Μέρα Μεσημέρι**», το οποίο ασχολήθηκε, μεταξύ άλλων, με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της και κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκε **λεκτική περιγραφή σε συνδυασμό με σκηνές βίας**,

που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση και χωρίς να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους, κατά παράβαση του άρθρου 29(3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Συγκεκριμένα, το εν λόγω πρόγραμμα ασχολήθηκε εκτενώς με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της και στα πλαίσια κάλυψής του μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #1 - ΤΙΤΛΟΙ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

Κατά την έναρξη του προγράμματος, ο παρουσιαστής – δημοσιογράφος αναφέρει τα εξής:

N.K. (Νικήτας Κυριάκου, παρουσιαστής – δημοσιογράφος): «Καλό μεσημέρι, κυρίες και κύριοι. Είναι Παρασκευή, 14 Οκτωβρίου και πάμε να δούμε μαζί την επικαιρότητα σε τίτλους: - Σοκ ανά το παγκύπριο έχει προκαλέσει το περιστατικό βίας σε βάρος 16-χρονης μαθήτριας. Είναι αυτό το βίντεο που βλέπετε, κυρίες και κύριοι, από συνομήλικες της και μπροστά σε εκατοντάδες μαθητές. Να δούμε σε πολύ λίγο τι διερευνά η αστυνομία. Σοκ προκαλούν οι εικόνες που εξασφάλισε ο ANΤ-1 και που αποτυπώνουν το μένος με το οποίο επιτεθήκαν οι ανήλικες. Άμεση διερεύνηση του περιστατικού ζήτησε το Υπουργείο Παιδείας. Θα μιλήσουμε και με αρμοδίους του Υπουργείου Παιδείας και με τον ίδιο τον Υπουργό, για να δούμε γιατί η κοινωνία μας κατάντησε να βλέπει όλες αυτές τις εικόνες και τι μας οδήγησε σε όλα αυτά τα περιστατικά.»

Ταυτόχρονα προβάλλονται σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) πλάνα από τον ξυλοδαρμό της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, χωρίς προειδοποίηση, ως εξής:

- το πρώτο βίντεο του ξυλοδαρμού (διάρκειας 20''), το οποίο παρουσιάζει την μαθήτρια - θύτη να στέκεται όρθια και να χαστουκίζει στο πρόσωπο τη μαθήτρια - θύμα, η οποία είναι καθισμένη σε καρέκλα και τραβώντας την από τα μαλλιά, την ρίχνει με την πλάτη στο έδαφος. Στη συνέχεια, ενώ το θύμα είναι πεσμένο στο έδαφος, η εν λόγω μαθήτρια τη γρονθοκοπεί στο κεφάλι, την τραβά από τα μαλλιά και την κτυπά στο κεφάλι. Παράλληλα 3^η μαθήτρια αρπάζει τη μαθήτρια – θύμα από τα μαλλιά και την σέρνει προς τα πίσω, κλωτσώντας την στην πλάτη και στο κεφάλι ενώ βρισκόταν στο έδαφος. Στο βίντεο φαίνονται και άλλες μαθήτριες, οι οποίες παρακολουθούν το ξυλοδαρμό.
- το δεύτερο βίντεο του ξυλοδαρμού (διάρκειας 20''), το οποίο παρουσιάζει οπτικά μια κατάσταση οχλαγωγίας, με αρκετούς μαθητές να παρακολουθούν ή/και να τραβούν με το κινητό τους επεισόδιο, όπου μαθήτρια βρίσκεται πάνω στην πλάτη

της μαθήτριας - θύματος. 2^η μαθήτρια που βρίσκεται δίπλα, κλωτσά τη μαθήτρια και στη συνέχεια την παίρνει από τα μαλλιά και της χτυπά το κεφάλι επανειλημμένα και με μανία στο έδαφος, ενώ 3^η μαθήτρια που πλησιάζει στη σκηνή, της τραβά την σχολική της τσάντα.

Τα βίντεο έχουν υποστεί μερική επεξεργασία (θόλωμα εικόνας – soft focus) και ενδεχομένως να καθίσταται δύσκολη η αποκάλυψη της ταυτότητας των εμπλεκόμενων ανήλικων προσώπων. Εντούτοις, διακρίνονται οι κινήσεις και οι πράξεις των μαθητριών και διαφαίνεται ξεκάθαρα η άσκηση βίας σε βάρος της ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικές της.

Παράλληλα προβλήθηκε ο εξής τίτλος στο κάτω μέρος της οθόνης:

«ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΒΙΑ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΟ»

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #2 - ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΓΙΑ ΞΥΛΟΔΑΡΜΟ 16-ΧΡΟΝΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ

Προλογίζοντας το ρεπορτάζ, ο παρουσιαστής του προγράμματος ανέφερε τα ακόλουθα:

N.K. (Νικήτας Κυριάκου, παρουσιαστής – δημοσιογράφος): -«Περιστατικό απίστευτης βίας σε βάρος 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της και μπροστά σε εκατοντάδες μαθητές διερευνά η αστυνομία. Σοκ ανά το παγκόσμιο προκαλούν οι εικόνες που εξασφάλισε ο ANΤ-1 και που αποτυπώνουν το μένος με το οποίο επιτέθηκαν οι ανήλικες. Άμεση διερεύνηση του περιστατικού και παραδειγματική τιμωρία ζήτησε το Υπουργείο Παιδείας. Να πούμε ότι το θέμα είναι του Αυγερινού Χρυσοστόμου, ενώ να αναφέρουμε ότι ο ANΤ-1 δεν μεταδίδει όλες τις σκηνές που έχει στη διάθεσή του, λόγω της πρωτοφανούς βαρβαρότητας που αποτυπώνουν – είναι και αλλοιωμένες οι εικόνες. Να δούμε το ρεπορτάζ και πάμε να πάρουμε τις αντιδράσεις των αρμοδίων.»

Ταυτόχρονα προβλήθηκε σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) το πρώτο βίντεο (διάρκειας 20'') του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφεται πιο πάνω.

Το ρεπορτάζ αρχίζει με το δημοσιογράφο να αναφέρει τα εξής:

A. X. (Αυγερινός Χρυσοστόμου, δημοσιογράφος): -«Θύμα άγριου ξυλοδαρμού έπεσε 16-χρονη μαθήτρια και μάλιστα στην αυλή σχολείου. Συνομήλική της την κτύπησε ανελέητα για λόγο που φαίνεται να ήταν ασήμαντος. Το ερασιτεχνικό βίντεο που εξασφάλισε ο ANΤ-1 επιβεβαιώνει την έντονη λογομαχία που είχαν οι μαθήτριες, προτού η μια ρίξει την άλλη στο έδαφος. Ακολουθούν σκηνές απίστευτης βίας με το θύμα να δέχεται γροθιές στο κεφάλι και το πρόσωπο μπροστά στα μάτια άλλων μαθητριών. 3^η ανήλικη ενεπλάκη στο καυγά, κλωτσώντας το θύμα στο πρόσωπο και το κεφάλι ενώ βρισκόταν στο έδαφος.

Το περιστατικό δεν έληξε εκεί. Λίγη ώρα αργότερα, σε στάση λεωφορείου έξω από το σχολείο, στην παρουσία εκατοντάδων μαθητών, η άτυχη μαθήτρια δέχεται νέα, άγρια επίθεση. 2^ο βίντεο

επιβεβαιώνει το μένος με το οποίο οι δύο μαθήτριες ξυλοκοπούν ξανά τη συμμαθήτριά τους, ενώ εμφανίζονται ακόμα να χτυπούν επανειλημμένα το κεφάλι της στην άσφαλτο.

Τη μαθήτριά μετέφεραν μέλη της οικογένειάς της στο Νοσοκομείο, όπου έτυχε των Πρώτων Βοηθειών. Φέρει εκδορές και μελανώματα σε διάφορα μέρη του σώματός της, κυρίως στο κεφάλι. Υποβλήθηκε και σε αζονική εξέταση και οι γιατροί συνέστησαν να φορέσει κολάρο αυχένα για κάποιο χρόνο. Η αστυνομία δέχτηκε καταγγελία για το συμβάν και διερευνά υπόθεση πρόκλησης πραγματικής σωματικής βλάβης. Ενημέρωσης έτυχε και το Υπουργείο Παιδείας, το οποίο διέταξε την πλήρη διερεύνηση του περιστατικού και επιβολή παραδειγματικής τιμωρίας. Αξίζει να αναφερθεί ότι η οικογένεια της μαθήτριας καταγγέλλει πως η 16-χρονη έπεσε θύμα ξυλοδαρμού, τουλάχιστον τέσσερις φορές το τελευταίο διάστημα.»

Κατά τη διάρκεια του ρεπορτάζ προβλήθηκαν μεταξύ άλλων, τα δύο βίντεο (διάρκειας 20'' το κάθε ένα) του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, σε ολόκληρη την οθόνη (full screen), χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφονται πιο πάνω.

Παράλληλα προβλήθηκε ο εξής τίτλος στο κάτω μέρος της οθόνης:

**«ΥΠΟΘΕΣΗ ΣΟΚ ΘΕΜΑ ANT-1
ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΒΙΑ ΣΕ ΒΑΡΟΣ 16ΧΡΟΝΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ
ΘΥΜΑ ΞΥΛΟΔΑΡΜΟΥ ΑΠΟ ΔΥΟ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΕΣ ΤΗΣ»**

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #3 - ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ κ. ΜΑΡΚΑΤΖΙΗ

Κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής επικοινωνίας με τον κ. Ηλία Μαρκάτζη, Διευθυντή Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Ν.Κ. (Νικήτας Κυριάκου, παρουσιαστής – δημοσιογράφος): -«Κύριε Μαρκάτζη, μιλούν οι εικόνες. Βλέπουμε... Δώστε μου τις εικόνες, παρακαλώ. Είναι αυτές οι εικόνες που από χθες συζητά όλη η Κύπρος.»

Η.Μ. (Ηλίας Μαρκάτζης, Διευθυντής Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης): -«Οι εικόνες είναι το αποτέλεσμα του προβλήματος.»

Ν.Κ.: -«Ωραία. Είναι το αποτέλεσμα του προβλήματος. Πως θα λύσουμε το πρόβλημα. Βοηθήστε με να το λύσουμε.»

Η.Μ.: -«Εγώ θεωρώ ότι και οι εικόνες που προβάλλονται από χθες δεν φέρνουν τα καλύτερα αποτελέσματα.»

Ν.Κ.: -«Α, δεν.... θέλετε να τα κρύβουν όλα δηλαδή, να μην δείχνουμε τίποτα έτσι ώστε να βάζουμε τα προβλήματα κάτω από το χαλί και να λέμε όλα καλά και άγια, κύριε Μαρκάτζη.»

Η.Μ.: -«...από το πρωί μέχρι τη νύχτα για να φέρουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.»

Ν.Κ.: -«Κύριε Μαρκάτζη, αυτές οι εικόνες πρέπει να προβάλλονται. Πρέπει να βλέπουμε τι γίνεται στα σχολεία μας και πρέπει να λαμβάνουμε μέτρα. Και ο στόχος σας είναι να μην έχουμε αυτές τις εικόνες, όχι να μου λέτε ότι αυτές οι εικόνες προκαλούν πρόβλημα. Σας παρακαλώ κύριε Μαρκάτζη.»

Η.Μ.: -«Και εγώ σας παρακαλώ ότι πρέπει και εσείς να δείτε το ρόλο σας.»

Ν.Κ.: -«Ο ρόλος μας είναι εδώ να προβάλλουμε αυτά τα περιστατικά και να ζητούμε από σας εξηγήσεις για να μας πείτε γιατί γίνονται αυτά τα περιστατικά και πως θα βάλετε τάξη στα σχολεία.»

...

Ν.Κ.: -«Οι γονείς βλέπουν αυτές τις εικόνες και συγχύζονται.»

Η.Μ.: -«Ναι, συγχύζονται. Και εγώ συγχύζομαι που τις βλέπω.»

Ν.Κ.: -«Και σοκάρονται. Και διερωτούνται που στέλνουμε τα παιδιά μας.»

Ταυτόχρονα, κατά τη διάρκεια της συνομιλίας του Διευθυντή Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης κ. Ηλίας Μαρκάτζη με τον παρουσιαστή του προγράμματος, προβάλλονται κατά διαστήματα αποσπάσματα από τα 2 βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της (5 αποσπάσματα από το 1^ο βίντεο, συνολικής διάρκειας 93'' και 5 αποσπάσματα από το 2^ο βίντεο, συνολικής διάρκειας 67''), χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφονται πιο πάνω. Τα βίντεο προβάλλονται στη μια πλευρά της οθόνης, ταυτόχρονα με το πλάνο του κ. Μαρκάτζη ή/και με το πλάνο του παρουσιαστή στην άλλη πλευρά, με την τεχνική της μοιρασμένης οθόνης (split screen).

Παράλληλα προβλήθηκε ο εξής τίτλος στο κάτω μέρος της οθόνης:

**«ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΒΙΑ ΣΕ ΒΑΡΟΣ 16ΧΡΟΝΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ
ΘΥΜΑ ΞΥΛΟΔΑΡΜΟΥ ΑΠΟ ΔΥΟ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΕΣ ΤΗΣ»**

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #4 - ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ κ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ

Κατά τη διάρκεια της συνομιλίας του Εκπροσώπου Τύπου της Αστυνομίας κ Ανδρέα Αγγελίδη με τον παρουσιαστή του προγράμματος, προβάλλονται κατά διαστήματα αποσπάσματα από τα 2 βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της (2 αποσπάσματα από το 1^ο βίντεο, συνολικής διάρκειας 39'' και 3 αποσπάσματα από το 2^ο βίντεο, συνολικής διάρκειας 38''), χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφονται πιο πάνω. Τα βίντεο προβάλλονται αρχικά σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) και ακολούθως στη μια πλευρά της οθόνης, ταυτόχρονα με τα πλάνα του παρουσιαστή και του κ. Αγγελίδη στην άλλη πλευρά, με την τεχνική της μοιρασμένης οθόνης (split screen).

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #5 - ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΤΟ ΣΤΟΥΝΤΙΟ ΜΕ κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ (ΠΟΕΔ)

Κατά τη διάρκεια συζήτησης στο στούντιο μεταξύ του Γενικού Γραμματέα της ΠΟΕΔ κ Απόστολου Αποστολίδη και του παρουσιαστή του προγράμματος, μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Ν.Κ. (Νικήτας Κυριάκου, παρουσιαστής – δημοσιογράφος): -«*Η βιαιότητα... και λόγους ευνόητους δεν μπορούμε να δείχνουμε συνεχώς το βίντεο. Η βιαιότητα όλη αυτή μπορεί να οδηγήσει και σε θάνατο.*»

Α.Α. (Απόστολος Αποστολίδης, Γ.Γ. ΠΟΕΔ): -«*Φυσικά. Ναι. Αλλοίμονο. Είναι πολύ πιθανόν.*»

Ταυτόχρονα, κατά τη διάρκεια της συνομιλίας του Γενικού Γραμματέα της ΠΟΕΔ κ. Απόστολου Αποστολίδη με τον παρουσιαστή του προγράμματος, προβλήθηκαν σε ολόκληρη την οθόνη (full screen), τα 2 βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της (1 φορά το 1^ο βίντεο, διάρκειας 20΄΄ και 1 απόσπασμα από το 2^ο βίντεο, διάρκειας 13΄΄), χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφονται πιο πάνω.

Συνολικά, το πρόγραμμα ασχολήθηκε με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της για 67 λεπτά, κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν πλάνα από τα δύο βίντεο του ξυλοδαρμού της ανήλικης μαθήτριας, συνολικής διάρκειας 6 λεπτών και 10 δευτερολέπτων (6΄10΄΄).

2. Στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **11:40-14:05**, ο οργανισμός μετέδωσε το ενημερωτικό πρόγραμμα «**Μέρα Μεσημέρι**», το οποίο ασχολήθηκε, μεταξύ άλλων, με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της και κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν **σκηνές ακατάλληλες για ανήλικους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **11:40-14:05**, ο οργανισμός μετέδωσε το ενημερωτικό πρόγραμμα «**Μέρα Μεσημέρι**», κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκε **ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών ή/και γυναικών που πιθανόν να προκαλέσει φόβο, χωρίς αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια του εν λόγω προγράμματος μεταδόθηκε ρεπορτάζ με θέμα το ξυλοδαρμό της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΓΙΑ ΞΥΛΟΔΑΡΜΟ 16-ΧΡΟΝΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ

Προλογίζοντας το ρεπορτάζ, ο παρουσιαστής του προγράμματος ανέφερε τα ακόλουθα:

N.K. (Νικήτας Κυριάκου, παρουσιαστής – δημοσιογράφος): -«Περιστατικό απίστευτης βίας σε βάρος 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της και μπροστά σε εκατοντάδες μαθητές διερευνά η αστυνομία. Σοκ ανά το παγκύπριο προκαλούν οι εικόνες που εξασφάλισε ο ANΤ-1 και που αποτυπώνουν το μένος με το οποίο επιτέθηκαν οι ανήλικες. Άμεση διερεύνηση του περιστατικού και παραδειγματική τιμωρία ζήτησε το Υπουργείο Παιδείας. Να πούμε ότι το θέμα είναι του Αυγερινού Χρυσοστόμου, ενώ να αναφέρουμε ότι ο ANΤ-1 δεν μεταδίδει όλες τις σκηνές που έχει στη διάθεσή του, λόγω της πρωτοφανούς βαρβαρότητας που αποτυπώνουν – είναι και αλλοιωμένες οι εικόνες. Να δούμε το ρεπορτάζ και πάμε να πάρουμε τις αντιδράσεις των αρμοδίων.»

Ταυτόχρονα προβλήθηκε σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) το πρώτο βίντεο (διάρκειας 20΄΄) του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφεται πιο πάνω.

Το ρεπορτάζ αρχίζει με το δημοσιογράφο να αναφέρει τα εξής:

A. X. (Αυγερινός Χρυσοστόμου, δημοσιογράφος): -«Θύμα άγριου ξυλοδαρμού έπεσε 16-χρονη μαθήτρια και μάλιστα στην αυλή σχολείου. Συνομήλική της την κτύπησε ανελέητα για λόγο που φαίνεται να ήταν ασήμαντος. Το ερασιτεχνικό βίντεο που εξασφάλισε ο ANΤ-1 επιβεβαιώνει την έντονη λογομαχία που είχαν οι μαθήτριες, προτού η μια ρίξει την άλλη στο έδαφος. Ακολουθούν σκηνές απίστευτης βίας με το θύμα να δέχεται γροθιές στο κεφάλι και το πρόσωπο μπροστά στα μάτια άλλων μαθητριών. 3^η ανήλικη ενεπλάκη στο καυγά, κλωτσώντας το θύμα στο πρόσωπο και το κεφάλι ενώ βρισκόταν στο έδαφος.

Το περιστατικό δεν έληξε εκεί. Λίγη ώρα αργότερα, σε στάση λεωφορείου έξω από το σχολείο, στην παρουσία εκατοντάδων μαθητών, η άτυχη μαθήτρια δέχεται νέα, άγρια επίθεση. 2^ο βίντεο επιβεβαιώνει το μένος με το οποίο οι δύο μαθήτριες ξυλοκοπούν ξανά τη συμμαθήτριά τους, ενώ εμφανίζονται ακόμα να χτυπούν επανειλημμένα το κεφάλι της στην άσφαλτο.

Τη μαθήτρια μετέφεραν μέλη της οικογένειάς της στο Νοσοκομείο, όπου έτυχε των Πρώτων Βοηθειών. Φέρει εκδορές και μελανώματα σε διάφορα μέρη του σώματός της, κυρίως στο κεφάλι. Υποβλήθηκε και σε αξονική εξέταση και οι γιατροί συνέστησαν να φορέσει κολάρο αυχένα για κάποιο χρόνο. Η αστυνομία δέχτηκε καταγγελία για το συμβάν και διερευνά υπόθεση πρόκλησης πραγματικής σωματικής βλάβης. Ενημέρωσης έτυχε και το Υπουργείο Παιδείας, το οποίο διέταξε την πλήρη διερεύνηση του περιστατικού και επιβολή παραδειγματικής τιμωρίας. Αξίζει να αναφερθεί ότι η οικογένεια της μαθήτριας καταγγέλλει πως η 16-χρονη έπεσε θύμα ξυλοδαρμού, τουλάχιστον τέσσερις φορές το τελευταίο διάστημα.»

Κατά τη διάρκεια του ρεπορτάζ προβλήθηκαν μεταξύ άλλων, τα δύο βίντεο (διάρκειας 20'' το κάθε ένα) του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, σε ολόκληρη την οθόνη (full screen), χωρίς προειδοποίηση, ως εξής:

- το πρώτο βίντεο του ξυλοδαρμού (διάρκειας 20'') , το οποίο παρουσιάζει την μαθήτρια - θύτη να στέκεται όρθια και να χαστουκίζει στο πρόσωπο τη μαθήτρια - θύμα, η οποία είναι καθισμένη σε καρέκλα και τραβώντας την από τα μαλλιά, την ρίχνει με την πλάτη στο έδαφος. Στη συνέχεια, ενώ το θύμα είναι πεσμένο στο έδαφος, η εν λόγω μαθήτρια τη γρονθοκοπεί στο κεφάλι, την τραβά από τα μαλλιά και την κτυπά στο κεφάλι. Παράλληλα 3^η μαθήτρια αρπάζει τη μαθήτρια – θύμα από τα μαλλιά και την σέρνει προς τα πίσω, κλωτσώντας την στην πλάτη και στο κεφάλι ενώ βρισκόταν στο έδαφος. Στο βίντεο φαίνονται και άλλες μαθήτριες, οι οποίες παρακολουθούν το ξυλοδαρμό.
- το δεύτερο βίντεο του ξυλοδαρμού (διάρκειας 20''), το οποίο παρουσιάζει οπτικά μια κατάσταση οχλαγωγίας, με αρκετούς μαθητές να παρακολουθούν ή/και να τραβούν με το κινητό τους επεισόδιο, όπου μαθήτρια βρίσκεται πάνω στην πλάτη της μαθήτριας - θύματος. 2^η μαθήτρια που βρίσκεται δίπλα, κλωτσά τη μαθήτρια και στη συνέχεια την παίρνει από τα μαλλιά και της χτυπά το κεφάλι επανειλημμένα και με μανία στο έδαφος, ενώ 3^η μαθήτρια που πλησιάζει στη σκηνή, της τραβά την σχολική της τσάντα.

Τα βίντεο έχουν υποστεί μερική επεξεργασία (θόλωμα εικόνας – soft focus) και ενδεχομένως να καθίσταται δύσκολη η αποκάλυψη της ταυτότητας των εμπλεκόμενων ανήλικων προσώπων. Εντούτοις, διακρίνονται οι κινήσεις και οι πράξεις των μαθητριών και διαφαίνεται ξεκάθαρα η άσκηση βίας σε βάρος της ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικές της.

Παράλληλα προβλήθηκε ο εξής τίτλος στο κάτω μέρος της οθόνης:

**«ΥΠΟΘΕΣΗ ΣΟΚ ΘΕΜΑ ANT-1
ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΒΙΑ ΣΕ ΒΑΡΟΣ 16ΧΡΟΝΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ
ΘΥΜΑ ΞΥΛΟΔΑΡΜΟΥ ΑΠΟ ΔΥΟ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΕΣ ΤΗΣ»**

4. Στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **11:40-14:05**, ο οργανισμός μετέδωσε το ενημερωτικό πρόγραμμα **«Μέρα Μεσημέρι»**, το οποίο ασχολήθηκε, μεταξύ άλλων, με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της και κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκε λεκτική περιγραφή σε συνδυασμό με σκηνές βίας σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης, που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλικών, κατά παράβαση του

Κανονισμού 32(3)(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

5. Στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **20:25-21:20**, ο οργανισμός μετέδωσε το κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων *«Τα Νέα του ANΤ-1»*, κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκε λεκτική περιγραφή σε συνδυασμό με σκηνές βίας, που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση και χωρίς να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους, κατά παράβαση του άρθρου **29(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια του Δελτίου Ειδήσεων μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #1 - ΤΙΤΛΟΙ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

Κατά την έναρξη του Δελτίου Ειδήσεων, ο παρουσιαστής – δημοσιογράφος αναφέρει τα εξής:

Ν.Κ. (Νικήτας Κυριάκου, παρουσιαστής – δημοσιογράφος): -«*Δεύτερο σοκ από τις αντιδράσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την πρωτοφανή βία που άσκησαν 16-χρονοι σε βάρος συνομήλικής τους μέσα στην αυλή σχολείου. Προβληματισμός για τη στάση των αρμοδίων.*»

Ταυτόχρονα προβάλλονται σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) αποσπάσματα (διάρκειας 10΄) από τα 3 βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφονται πιο κάτω.

Παράλληλα προβλήθηκε ο εξής τίτλος στο κάτω μέρος της οθόνης:
«ΒΙΑ ΜΕ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ»

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #2 - ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΓΙΑ ΞΥΛΟΔΑΡΜΟ 16-ΧΡΟΝΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ

Προλογίζοντας το ρεπορτάζ, ο παρουσιαστής του Δελτίου Ειδήσεων ανέφερε τα εξής:

Ν.Κ. (Νικήτας Κυριάκου, παρουσιαστής – δημοσιογράφος): -«*Την αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος και γενικότερα της κοινωνίας να παρέμβει αποτελεσματικά για αντιμετώπιση, πρόληψη και αποτροπή περιστατικών βίας στα σχολεία, ανέδειξε το χθεσινοβραδινό ρεπορτάζ*

του ANΤ-1 για τον άγριο ξυλοδαρμό 16-χρονης μαθήτριας από δύο συνομήλικές της, μέσα στην αυλή σχολείου. Το θέμα προσέλαβε απίστευτες διαστάσεις στο διαδίκτυο, καθώς συνεχίζονται οι έρευνες της Αστυνομίας που προχώρησε στη σύλληψη των δύο 16-χρονων. Ο Αυγερινός Χρυσοστόμου έχει όλες τις πληροφορίες.»

Το ρεπορτάζ αρχίζει με το δημοσιογράφο να αναφέρει τα εξής:

Α. Χ. (Αυγερινός Χρυσοστόμου, δημοσιογράφος): -«*Οργή, έντονο προβληματισμό και πολλά ερωτήματα προκαλεί το περιστατικό βίας μεταξύ ανήλικων κοριτσιών που έφερε στο φως χθες βράδυ ο ANΤ-1. Το περιστατικό που σόκαρε το παγκύπριο αποκάλυψε την αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος και γενικότερα της κοινωνίας να αντιμετωπίσει τέτοιου είδους παραβατικότητες στα σχολεία, αλλά και την έλλειψη μηχανισμών που να βοηθούν τους ανήλικους, είτε πρόκειται για θύματα, είτε για θύτες ή ακόμα και θεατές. Ο Διευθυντής Μέσης και Επαγγελματικής Τεχνικής Εκπαίδευσης Ηλίας Μαρκάτζης παραδέχτηκε ότι το πρόβλημα είναι υπαρκτό, αλλά υπογράμμισε πως τα σχολεία αποτελούν καθρέφτη της κοινωνίας.»*

Ταυτόχρονα προβάλλονται σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) πλάνα από τον ξυλοδαρμό της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, χωρίς προειδοποίηση, ως εξής:

- το πρώτο βίντεο του ξυλοδαρμού (διάρκειας 15''), το οποίο παρουσιάζει την μαθήτρια - θύτη να στέκεται όρθια και να λογομαχεί με τη μαθήτρια - θύμα, η οποία είναι καθισμένη σε καρέκλα και την οποία ξαφνικά χαστουκίζει στο πρόσωπο και τραβώντας την από τα μαλλιά, την ρίχνει με την πλάτη στο έδαφος. Στη συνέχεια, ενώ το θύμα είναι πεσμένο στο έδαφος, η εν λόγω μαθήτρια, ουρλιάζοντας, τη γρονθοκοπεί στο κεφάλι, την τραβά από τα μαλλιά και την κτυπά στο κεφάλι. Παράλληλα 3^η μαθήτρια αρπάζει τη μαθήτρια – θύμα από τα μαλλιά και την σέρνει προς τα πίσω, κλωτσώντας την στην πλάτη και στο κεφάλι ενώ βρισκόταν στο έδαφος. Στο βίντεο φαίνονται και άλλες μαθήτριες, οι οποίες παρακολουθούν τον ξυλοδαρμό.
- το δεύτερο βίντεο του ξυλοδαρμού (διάρκειας 10''), το οποίο παρουσιάζει μαθήτρια να βρίσκεται πάνω στην πλάτη της μαθήτριας - θύματος. 2^η μαθήτρια που βρίσκεται δίπλα, κλωτσά τη μαθήτρια και στη συνέχεια την παίρνει από τα μαλλιά και της χτυπά το κεφάλι επανειλημμένα και με μανία στο έδαφος, ενώ 3^η μαθήτρια που πλησιάζει στη σκηνή, της τραβά την σχολική της τσάντα.
- το τρίτο βίντεο του ξυλοδαρμού (διάρκειας 12''), το οποίο παρουσιάζει δύο μαθήτριες να στέκονται απέναντι από τη μαθήτρια – θύμα, η οποία είναι καθισμένη. Ακολούθως, η μία εκ των δύο μαθητριών, αρπάζει τη μαθήτρια - θύμα από τα μαλλιά, τη ρίχνει στο πάτωμα και στη συνέχεια, ενώ είναι καθισμένη στην πλάτη και στον αυχένα της μαθήτριας, της χτυπά το κεφάλι επανειλημμένα στο έδαφος.

Τα βίντεο έχουν υποστεί μερική επεξεργασία (θόλωμα εικόνας – soft focus) και ενδεχομένως να καθίσταται δύσκολη η αποκάλυψη της ταυτότητας των εμπλεκόμενων ανήλικων

προσώπων. Εντούτοις, διακρίνονται οι κινήσεις και οι πράξεις των μαθητριών και διαφαίνεται ξεκάθαρα η άσκηση βίας σε βάρος της ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικές της.

Τα βίντεο μεταδίδονται με φυσικό ήχο (natural sound) και ακούγονται οι φωνές και οι κραυγές των μαθητριών.

Παράλληλα προβλήθηκε ο εξής τίτλος στο κάτω μέρος της οθόνης:

**«Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΣΥΝΕΛΑΒΕ ΤΙΣ ΔΥΟ 16ΧΡΟΝΕΣ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗ ΒΙΑ»**

Ακολουθούν οι δηλώσεις του κ. Ηλία Μαρκάτζη, Διευθυντή Μέσης και Επαγγελματικής Τεχνικής Εκπαίδευσης.

Κατά τη διάρκεια των δηλώσεων του κ. Μαρκάτζη, προβάλλεται το τρίτο βίντεο του ξυλοδαμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της (διάρκειας 19''), χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφεται πιο πάνω. Το βίντεο προβάλλεται στη μια πλευρά της οθόνης, ταυτόχρονα με το πλάνο του κ. Μαρκάτζη στην άλλη πλευρά, με την τεχνική της μοιρασμένης οθόνης (split screen).

Στη συνέχεια ο δημοσιογράφος αναφέρει τα πιο κάτω:

Α. Χ.: -«Η Αστυνομία ύστερα από ολόήμερες έρευνες, προχώρησε το απόγευμα στη σύλληψη των δύο μαθητριών που φαίνονται σε 3 διαφορετικά βίντεο να ξυλοκοπούν με απίστευτη βαρβαρότητα τη 16-χρονη. Ο ξυλοδαμός φαίνεται να έγινε σε τρεις διαφορετικές φάσεις, με την πρώτη στην αυλή του σχολείου και άλλη μια σε στάση λεωφορείου έξω από το σχολείο. Σε όλες τις φάσεις υπήρχαν μάρτυρες άλλοι μαθητές, κάποιοι από τους οποίους βιντεοσκοπούσαν τις σκηνές της ωμής βίας. Στην αυλή του σχολείου, τις μαθήτριες προσπάθησε να χωρίσει καθηγητής, ο οποίος, σύμφωνα με πληροφορίες, δέχτηκε πέτρα από μαθητή που παρακολουθούσε.»

Ταυτόχρονα προβάλλονται σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) αποσπάσματα (διάρκειας 18'') από το πρώτο και το τρίτο βίντεο του ξυλοδαμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφονται πιο πάνω.

Ακολουθούν οι δηλώσεις του Εκπροσώπου Τύπου της Αστυνομίας, κ. Ανδρέα Αγγελίδη.

Κατά τη διάρκεια των δηλώσεων του κ. Αγγελίδη, προβάλλεται απόσπασμα από το πρώτο βίντεο του ξυλοδαμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της (διάρκειας 7''), χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφεται πιο πάνω. Το βίντεο προβάλλεται στη μια πλευρά της οθόνης, ταυτόχρονα με το πλάνο του κ. Αγγελίδη στην άλλη πλευρά, με την τεχνική της μοιρασμένης οθόνης (split screen).

Το ρεπορτάζ συνεχίζει με το δημοσιογράφο να λέει τα εξής:

Α. Χ.: -«Την ώρα που το περιστατικό διερευνούν Αστυνομία και Υπουργείο Παιδείας, στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης έχει ανοίξει ένας πραγματικός πόλεμος σε βάρος των πρωταγωνιστών και οι ανήλικες διαπομπεύονται με πρωτοφανείς χαρακτηρισμούς σε σημείο που δημιουργήθηκαν περιστασιακά προφίλ με ψευδώνυμα, από τα οποία και δημοσιοποιήθηκαν τρία βίντεο από το ξυλοδαρμό. Το περιστατικό θα διερευνηθεί σε βάθος και θα αποδοθούν ευθύνες, διαβεβαίωσε ο Υπουργός Παιδείας Κώστας Καδής.»

Στο σημείο αυτό μεταδόθηκαν οι δηλώσεις του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Κώστα Καδή.

Καταλήγοντας, ο δημοσιογράφος επισημαίνει τα ακόλουθα:

Α. Χ.: -«**Εξάλλου η Αστυνομία κάλεσε το κοινό να μην αναπαραγάγει ή να κοινοποιεί βίντεο του περιστατικού που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο, καθώς αυτά περιλαμβάνουν ευαίσθητα δεδομένα που αφορούν ανήλικα πρόσωπα.**»

Ταυτόχρονα προβάλλεται σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) απόσπασμα (διάρκειας 7'') από το τρίτο βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφεται πιο πάνω.

Παράλληλα προβλήθηκε ο εξής τίτλος στο κάτω μέρος της οθόνης:

**«ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΘΥΝΕΣ
ΔΙΑΠΟΜΠΕΥΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΜΗ ΒΙΑ»**

Συνολικά, το πρόγραμμα ασχολήθηκε με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της για 3'04'', κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν πλάνα από τα τρία βίντεο του ξυλοδαρμού της ανήλικης μαθήτριας, συνολικής διάρκειας 98'' (ενός λεπτού και 38'').

6. Στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **20:25-21:20**, ο οργανισμός μετέδωσε το κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων «**Τα Νέα του ANT-1**», κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανήλικους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση, κατά παράβαση του Κανονισμού 24(2)(δ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 5.

7. Στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών:**25-21:20**, ο οργανισμός μετέδωσε το κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων «*Τα Νέα του ANΤ-1*», κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκε **ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών ή/και γυναικών που πιθανόν να προκαλέσει φόβο, χωρίς αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια του Δελτίου Ειδήσεων μεταδόθηκε ρεπορτάζ με θέμα το ξυλοδαρμό της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΓΙΑ ΞΥΛΟΔΑΡΜΟ 16-ΧΡΟΝΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ

Προλογίζοντας το ρεπορτάζ, ο παρουσιαστής του Δελτίου Ειδήσεων ανέφερε τα εξής:

N.K. (Νικήτας Κυριάκου, παρουσιαστής – δημοσιογράφος): -«*Την αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος και γενικότερα της κοινωνίας να παρέμβει αποτελεσματικά για αντιμετώπιση, πρόληψη και αποτροπή περιστατικών βίας στα σχολεία, ανέδειξε το χθεσινοβραδινό ρεπορτάζ του ANΤ-1 για τον άγριο ξυλοδαρμό 16-χρονης μαθήτριας από δύο συνομήλικές της, μέσα στην αυλή σχολείου. Το θέμα προσέλαβε απίστευτες διαστάσεις στο διαδίκτυο, καθώς συνεχίζονται οι έρευνες της Αστυνομίας που προχώρησε στη σύλληψη των δύο 16-χρονων. Ο Αυγερινός Χρυσοστόμου έχει όλες τις πληροφορίες.*»

Το ρεπορτάζ αρχίζει με το δημοσιογράφο να αναφέρει τα εξής:

A. X. (Αυγερινός Χρυσοστόμου, δημοσιογράφος): -«*Οργή, έντονο προβληματισμό και πολλά ερωτήματα προκαλεί το περιστατικό βίας μεταξύ ανήλικων κοριτσιών που έφερε στο φως χθες βράδυ ο ANΤ-1. Το περιστατικό που σόκαρε το παγκύπριο αποκάλυψε την αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος και γενικότερα της κοινωνίας να αντιμετωπίσει τέτοιου είδους παραβατικότητες στα σχολεία, αλλά και την έλλειψη μηχανισμών που να βοηθούν τους ανήλικους, είτε πρόκειται για θύματα, είτε για θύτες ή ακόμα και θεατές. Ο Διευθυντής Μέσης και Επαγγελματικής Τεχνικής Εκπαίδευσης Ηλίας Μαρκάτζης παραδέχτηκε ότι το πρόβλημα είναι υπαρκτό, αλλά υπογράμμισε πως τα σχολεία αποτελούν καθρέφτη της κοινωνίας.*»

Ταυτόχρονα προβάλλονται σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) πλάνα από τον ξυλοδαρμό της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, χωρίς προειδοποίηση, ως εξής:

- **το πρώτο βίντεο του ξυλοδαρμού (διάρκειας 15''), το οποίο παρουσιάζει την μαθήτρια - θύτη να στέκεται όρθια και να λογομαχεί με τη μαθήτρια - θύμα, η οποία είναι καθισμένη σε καρέκλα και την οποία ξαφνικά χαστουκίζει στο πρόσωπο και τραβώντας την από τα μαλλιά, την ρίχνει με την πλάτη στο έδαφος. Στη συνέχεια, ενώ το θύμα είναι πεσμένο στο έδαφος, η εν λόγω μαθήτρια, ουρλιάζοντας, τη γρονθοκοπεί στο κεφάλι, την τραβά από τα μαλλιά και την κτυπά**

στο κεφάλι. Παράλληλα 3^η μαθήτρια αρπάζει τη μαθήτρια – θύμα από τα μαλλιά και την σέρνει προς τα πίσω, κλωτσώντας την στην πλάτη και στο κεφάλι ενώ βρισκόταν στο έδαφος. Στο βίντεο φαίνονται και άλλες μαθήτριες, οι οποίες παρακολουθούν τον ξυλοδαρμό.

- το δεύτερο βίντεο του ξυλοδαρμού (διάρκειας 10''), το οποίο παρουσιάζει μαθήτρια να βρίσκεται πάνω στην πλάτη της μαθήτριας - θύματος. 2^η μαθήτρια που βρίσκεται δίπλα, κλωτσά τη μαθήτρια και στη συνέχεια την παίρνει από τα μαλλιά και της χτυπά το κεφάλι επανειλημμένα και με μανία στο έδαφος, ενώ 3^η μαθήτρια που πλησιάζει στη σκηνή, της τραβά την σχολική της τσάντα.
- το τρίτο βίντεο του ξυλοδαρμού (διάρκειας 12''), το οποίο παρουσιάζει δύο μαθήτριες να στέκονται απέναντι από τη μαθήτρια – θύμα, η οποία είναι καθισμένη. Ακολούθως, η μία εκ των δύο μαθητριών, αρπάζει τη μαθήτρια - θύμα από τα μαλλιά, τη ρίχνει στο πάτωμα και στη συνέχεια, ενώ είναι καθισμένη στην πλάτη και στον αυχένα της μαθήτριας, της χτυπά το κεφάλι επανειλημμένα στο έδαφος.

Τα βίντεο έχουν υποστεί μερική επεξεργασία (θόλωμα εικόνας – soft focus) και ενδεχομένως να καθίσταται δύσκολη η αποκάλυψη της ταυτότητας των εμπλεκόμενων ανήλικων προσώπων. Εντούτοις, διακρίνονται οι κινήσεις και οι πράξεις των μαθητριών και διαφαίνεται ξεκάθαρα η άσκηση βίας σε βάρος της ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικές της.

Τα βίντεο μεταδίδονται με φυσικό ήχο (natural sound) και ακούγονται οι φωνές και οι κραυγές των μαθητριών.

Παράλληλα προβλήθηκε ο εξής τίτλος στο κάτω μέρος της οθόνης:

**«Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΣΥΝΕΛΑΒΕ ΤΙΣ ΔΥΟ 16ΧΡΟΝΕΣ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗ ΒΙΑ»**

Ακολουθούν οι δηλώσεις του κ. Ηλία Μαρκάτζη, Διευθυντή Μέσης και Επαγγελματικής Τεχνικής Εκπαίδευσης.

Κατά τη διάρκεια των δηλώσεων του κ. Μαρκάτζη, προβάλλεται το τρίτο βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της (διάρκειας 19''), χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφεται πιο πάνω. Το βίντεο προβάλλεται στη μια πλευρά της οθόνης, ταυτόχρονα με το πλάνο του κ. Μαρκάτζη στην άλλη πλευρά, με την τεχνική της μοιρασμένης οθόνης (split screen).

Στη συνέχεια ο δημοσιογράφος αναφέρει τα πιο κάτω:

Α. Χ.: -«Η Αστυνομία ύστερα από ολόήμερες έρευνες, προχώρησε το απόγευμα στη σύλληψη των δύο μαθητριών που φαίνονται σε 3 διαφορετικά βίντεο να ξυλοκοπούν με απίστευτη βαρβαρότητα τη 16-χρονη. Ο ξυλοδαρμός φαίνεται να έγινε σε τρεις διαφορετικές φάσεις, με την

πρώτη στην αυλή του σχολείου και άλλη μια σε στάση λεωφορείου έξω από το σχολείο. Σε όλες τις φάσεις υπήρχαν μάρτυρες άλλοι μαθητές, κάποιοι από τους οποίους βιντεοσκοπούσαν τις σκηνές της ωμής βίας. Στην αυλή του σχολείου, τις μαθήτριες προσπάθησε να χωρίσει καθηγητής, ο οποίος, σύμφωνα με πληροφορίες, δέχτηκε πέτρα από μαθητή που παρακολουθούσε.»

Ταυτόχρονα προβάλλονται σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) αποσπάσματα (διάρκειας 18'') από το πρώτο και το τρίτο βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφονται πιο πάνω.

Ακολουθούν οι δηλώσεις του Εκπροσώπου Τύπου της Αστυνομίας, κ. Ανδρέα Αγγελίδη.

Κατά τη διάρκεια των δηλώσεων του κ. Αγγελίδη, προβάλλεται απόσπασμα από το πρώτο βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της (διάρκειας 7''), χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφεται πιο πάνω. Το βίντεο προβάλλεται στη μια πλευρά της οθόνης, ταυτόχρονα με το πλάνο του κ. Αγγελίδη στην άλλη πλευρά, με την τεχνική της μοιρασμένης οθόνης (split screen).

Το ρεπορτάζ συνεχίζει με το δημοσιογράφο να λέει τα εξής:

Α. Χ.: -«*Την ώρα που το περιστατικό διερευνούν Αστυνομία και Υπουργείο Παιδείας, στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης έχει ανοίξει ένας πραγματικός πόλεμος σε βάρος των πρωταγωνιστών και οι ανήλικες διαπομπεύονται με πρωτοφανείς χαρακτηρισμούς σε σημείο που δημιουργήθηκαν περιστασιακά προφίλ με ψευδώνυμα, από τα οποία και δημοσιοποιήθηκαν τρία βίντεο από το ξυλοδαρμό. Το περιστατικό θα διερευνηθεί σε βάθος και θα αποδοθούν ευθύνες, διαβεβαίωσε ο Υπουργός Παιδείας Κώστας Καδής.*»

Στο σημείο αυτό μεταδόθηκαν οι δηλώσεις του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Κώστα Καδή.

Καταλήγοντας, ο δημοσιογράφος επισημαίνει τα ακόλουθα:

Α. Χ.: -«*Εξάλλου η Αστυνομία κάλεσε το κοινό να μην αναπαραγάγει ή να κοινοποιεί βίντεο του περιστατικού που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο, καθώς αυτά περιλαμβάνουν ευαίσθητα δεδομένα που αφορούν ανήλικα πρόσωπα.*»

Ταυτόχρονα προβάλλεται σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) απόσπασμα (διάρκειας 7'') από το τρίτο βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, χωρίς προειδοποίηση, όπως περιγράφεται πιο πάνω.

Παράλληλα προβλήθηκε ο εξής τίτλος στο κάτω μέρος της οθόνης:

**«ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΘΥΝΕΣ
ΔΙΑΠΟΜΠΕΥΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΜΗ ΒΙΑ»**

8. Στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **20:25-21:20**, ο οργανισμός μετέδωσε το κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων «*Ta Nea tou ANT-1*», κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκε λεκτική περιγραφή σε συνδυασμό με σκηνές βίας σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης, που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 5.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και Δικηγόρου του κ. Λουκή Παπαφιλίππου ημερομ. **13.12.2016** προς την Αρχή, υπέβαλε αίτημα για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης και για λήψη αντιγράφων ουσιαστών εγγράφων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **14.12.2016** πληροφόρησε τον οργανισμό ότι έκανε δεκτό το ως άνω αίτημά του, παρά το γεγονός ότι έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα των 7 ημερών, και κάλεσε τους εκπροσώπους του οργανισμού να προσέλθουν στα γραφεία της Αρχής στις **16.12.2016** και ώρα **10:00** για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Ως εκ τούτου, στις **16.12.2016**, η Δικηγόρος του οργανισμού κ. Χριστίνα Παρασκευά προσήλθε στα γραφεία της Αρχής και επιθεώρησε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Ο Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και Δικηγόρος του οργανισμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου, με επιστολή του ημερομ. **20.12.2016** προς την Αρχή, υπέβαλε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή θέσεις του οργανισμού σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Με την επιστολή του, ο κ. Παπαφιλίππου επισυνάπτει έκθεση γεγονότων της Διευθύντριας Ειδήσεων του οργανισμού κ. Έλλης Κοτζαμάνη, ημερομ. **9.11.2016**, την οποία ο οργανισμός υιοθετεί. Αντίγραφο της επιστολής του οργανισμού επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού, όπως έχουν εκφρασθεί από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και Δικηγόρο του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης των λόγω προγραμμάτων κρίνουμε ότι:

Στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **11:40-14:05**, ο οργανισμός μετέδωσε το ενημερωτικό πρόγραμμα «**Μέρα Μεσημέρι**», το οποίο ασχολήθηκε, μεταξύ άλλων, με το θέμα του ξυλοδαμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της. Κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος:

- μεταδόθηκε λεκτική περιγραφή σε συνδυασμό με σκηνές βίας, που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση και χωρίς να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους, κατά παράβαση του άρθρου **29(3)** (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016,
- μεταδόθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανήλικους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση, κατά παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000),
- προβλήθηκε ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών ή/και γυναικών που πιθανόν να προκαλέσει φόβο, χωρίς αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, κατά παράβαση του Κανονισμού **24(2)(ε)** (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και

- μεταδόθηκε λεκτική περιγραφή σε συνδυασμό με σκηνές βίας σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης, που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση του Κανονισμού 32(3)(α) (υποστοιχείο 4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

[Τα γεγονότα των υποστοιχείων 1-4 εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 4 - 8 της παρούσας απόφασης.]

Η Αρχή επισημαίνει ότι κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση προγράμματος προβλήθηκαν δύο βίντεο από τον άγριο ξυλοδαρμό ανήλικης (16-χρονης) μαθήτριας από συνομήλικες της – χωρίς να προηγηθεί οπτική ή λεκτική προειδοποίηση - τα οποία περιέχουν σκηνές όπου **οι μαθήτριες – θήτες χαστουκίζουν στο πρόσωπο, τραβούν από τα μαλλιά, γρονθοκοπούν στο κεφάλι, κλωτσούν στην πλάτη και στο κεφάλι και χτυπούν το κεφάλι επανειλημμένα και με μανία στο έδαφος, της μαθήτριας – θύματος**, οι οποίες [σκηνές] πιθανόν να προκαλέσουν φόβο και ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων που τις παρακολουθούν.

Η Αρχή τονίζει ότι στα υπό αναφορά βίντεο, παρά το ότι έχουν υποστεί μερική επεξεργασία (θόλωμα εικόνας – soft focus) και ενδεχομένως να καθίσταται δύσκολη η αποκάλυψη της ταυτότητας των εμπλεκόμενων ανήλικων προσώπων, εντούτοις διακρίνονται οι κινήσεις και οι πράξεις των μαθητριών και **είναι ξεκάθαρη η άσκηση βίας σε βάρος ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικές της.**

Παράλληλα, οι σκηνές συνοδεύονται από τη λεκτική περιγραφή των δημοσιογράφων οι οποίοι αναφέρουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: *«Σοκ προκαλούν οι εικόνες που εξασφάλισε ο ANT-1 και που αποτυπώνουν το μένος με το οποίο επιτεθήκαν οι ανήλικες», «Ακολουθούν σκηνές απίστευτης βίας με το θύμα να δέχεται γροθιές στο κεφάλι και το πρόσωπο μπροστά στα μάτια άλλων μαθητριών. 3^η ανήλικη ενεπλάκη στο καυγά, κλωτσώντας το θύμα στο πρόσωπο και το κεφάλι ενώ βρισκόταν στο έδαφος» και «Λίγη ώρα αργότερα, ... η άτυχη*

μαθήτρια δέχεται νέα, άγρια επίθεση. 2^ο βίντεο επιβεβαιώνει το μένος με το οποίο οι δύο μαθήτριες ξυλοκοπούν ξανά τη συμμαθήτριά τους, ενώ εμφανίζονται ακόμα να χτυπούν επανειλημμένα το κεφάλι της στην άσφαλτο.»

Επιπλέον, σημειώνεται από την Αρχή ότι το υπό εξέταση πρόγραμμα ασχολήθηκε συνολικά με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της για 67 λεπτά, κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν πλάνα από τα δύο βίντεο του ξυλοδαρμού της ανήλικης μαθήτριας, συνολικής διάρκειας **6 λεπτών και 10 δευτερολέπτων (6'10'')**, τηλεοπτικός χρόνος ο οποίος επ' ουδενί λόγο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αμελητέος ή σύντομος. Επιπρόσθετα, η Αρχή υπογραμμίζει ότι τα επίμαχα πλάνα **επαναλήφθηκαν 22 φορές**.

Στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **20:25-21:20**, ο οργανισμός μετέδωσε το κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων *«Τα Νέα του ANT-1»*. Κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος:

- μεταδόθηκε λεκτική περιγραφή σε συνδυασμό με σκηνές βίας, που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση και χωρίς να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους, κατά παράβαση του άρθρου **29(3)** (υποστοιχείο **5**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016,
- μεταδόθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανήλικους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση, κατά παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** (υποστοιχείο **6**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000),
- προβλήθηκε ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών ή/και γυναικών που πιθανόν να προκαλέσει φόβο, χωρίς αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, κατά

παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(ε)** (υποστοιχείο 7) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και

- **μεταδόθηκε λεκτική περιγραφή σε συνδυασμό με σκηνές βίας σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης, που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση του Κανονισμού 32(3)(α)** (υποστοιχείο 8) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

[Τα γεγονότα των υποστοιχείων 5-8 εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 11 - 14 της παρούσας απόφασης.]

Η Αρχή επισημαίνει ότι κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση προγράμματος προβλήθηκαν και τα **τρία** βίντεο από τον άγριο ξυλοδαρμό ανήλικης (16-χρονης) μαθήτριας από συνομήλικες της – χωρίς να προηγηθεί οπτική ή λεκτική προειδοποίηση - τα οποία περιέχουν σκηνές όπου **οι μαθήτριες – θήτες χαστουκίζουν στο πρόσωπο, τραβούν από τα μαλλιά, γρονθοκοπούν στο κεφάλι, κλωτσούν στην πλάτη και στο κεφάλι, χτυπούν το κεφάλι επανειλημμένα και με μανία στο έδαφος, της μαθήτριας – θύματος** καθώς επίσης σκηνή όπου **η μαθήτρια – θύτης είναι καθισμένη στην πλάτη και στον αυχένα της μαθήτριας – θύματος και της χτυπά το κεφάλι επανειλημμένα στο έδαφος**, οι οποίες [σκηνές] πιθανόν να προκαλέσουν φόβο και ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων που τις παρακολουθούν. Η Αρχή κάνει ιδιαίτερη μνεία στο γεγονός ότι μεταδόθηκαν και τα **τρία** βίντεο του ξυλοδαρμού, παρά το ότι στο πρόγραμμα «Μέρα Μεσημέρι» που μεταδόθηκε ενωρίτερα, ο οργανισμός ανέφερε ότι: **«ο ANT-1 δεν μεταδίδει όλες τις σκηνές που έχει στη διάθεσή του, λόγω της πρωτοφανούς βαρβαρότητας που αποτυπώνουν»**.

Η Αρχή και πάλι τονίζει ότι στα υπό αναφορά βίντεο, παρά το ότι έχουν υποστεί μερική επεξεργασία (θόλωμα εικόνας – soft focus) και ενδεχομένως να καθίσταται δύσκολη η αποκάλυψη της ταυτότητας των εμπλεκόμενων ανηλίκων προσώπων, εντούτοις διακρίνονται

οι κινήσεις και οι πράξεις των μαθητριών και είναι **ξεκάθαρη η άσκηση βίας σε βάρος ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικές της**. Επιπλέον, τα βίντεο μεταδόθηκαν με φυσικό ήχο (natural sound) και **ακούγονται οι φωνές και οι κραυγές των μαθητριών**, καθιστώντας τα βίντεο πιο ρεαλιστικά, προβάλλοντας την ωμή πραγματικότητα και μεταφέροντας το κλίμα και την ένταση που υπήρχε από την αυλή του σχολείου, στην οθόνη της τηλεόρασης.

Παράλληλα, οι σκηνές συνοδεύονται από τη λεκτική περιγραφή των δημοσιογράφων οι οποίοι αναφέρουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: **«πρωτοφανή βία που άσκησαν 16-χρονης σε βάρος συνομήλικης τους μέσα στην αυλή σχολείου»** και **«Η Αστυνομία ύστερα από ολόήμερες έρευνες, προχώρησε το απόγευμα στη σύλληψη των δύο μαθητριών που φαίνονται σε 3 διαφορετικά βίντεο να ξυλοκοπούν με απίστευτη βαρβαρότητα τη 16-χρονη»**.

Η Αρχή στέκεται με δυσαρέσκεια στο εξής: παρά το ότι ο δημοσιογράφος επεσήμανε την προτροπή της Αστυνομίας να μην αναπαράγονται ή κοινοποιούνται τα βίντεο, αναφέροντας επί λέξει τα ακόλουθα: **«η Αστυνομία κάλεσε το κοινό να μην αναπαραγάγει ή να κοινοποιεί βίντεο του περιστατικού που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο, καθώς αυτά περιλαμβάνουν ευαίσθητα δεδομένα που αφορούν ανήλικα πρόσωπα»**, την ίδια ώρα ο οργανισμός προέβαλλε σε ολόκληρη οθόνη (full screen) απόσπασμα από το τρίτο βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της.

Επιπλέον, σημειώνεται από την Αρχή ότι το υπό εξέταση πρόγραμμα ασχολήθηκε συνολικά με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της για 3'04'', κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν πλάνα από τα τρία βίντεο του ξυλοδαρμού της ανήλικης μαθήτριας, συνολικής διάρκειας **ενός λεπτού και 38 δευτερολέπτων (1'38'')**, τηλεοπτικός χρόνος ο οποίος επ' ουδενί λόγο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αμελητέος ή σύντομος, ιδιαίτερα όσον αφορά τα θέματα που προβάλλονται στο πλαίσιο του Δελτίου Ειδήσεων. Επιπρόσθετα, υπογραμμίζεται από την Αρχή ότι τα επίμαχα πλάνα **επαναλήφθηκαν 11 φορές**.

Αναφορικά με τις νομικές θέσεις του οργανισμού, όπως αυτές καταγράφονται στην ως άνω επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και Δικηγόρου του οργανισμού, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Σε σχέση με το σημείο 1 των νομικών θέσεων του οργανισμού ότι η διαδικασία που έχει ακολουθήσει η Αρχή είναι παράνομη και/ή αντικανονική και/ή αντίκειται στον Καν. 42 της Κ.Δ.Π. 10/2000, καθώς ο ερευνών λειτουργός δεν έχει διεξάγει δέουσα και επαρκή έρευνα και δεν έχει συλλέξει μαρτυρία από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, η Αρχή δεν τον αποδέχεται και επισημαίνει ότι, κατά την εξέταση όλων των ενόπιόν της υποθέσεων και τη διαμόρφωση της κρίσης της, ακολουθεί πάντοτε πιστά τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενόπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία, μεταξύ των οποίων και ο Κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών, Κ.Δ.Π.10/2000.

Ειδικότερα όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού περί έλλειψης δέουσας έρευνας, η Αρχή σημειώνει τα εξής:

Η ερευνώσα Λειτουργός - στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική Νομοθεσία - προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά της, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος του οργανισμού στις 14.10.2016, μεταξύ των ωρών 11:40 – 14:05 και μεταξύ των ωρών 20:25 – 21:25 και στις 15.10.2016, μεταξύ των ωρών 20:25 - 21:25. Το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. 26.10.2016 είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος του οργανισμού. Ακολούθως, η Αρχή με βάση τα ενόπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού Αρ. Φακ. ΠΡ. 174/2016(1) και ημερομ. 26.10.2016, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, η ημερομηνία και οι ώρες των παραβάσεων καθώς και η φύση των παραβάσεων, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης των εν λόγω προγραμμάτων. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις.

Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεχθεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Ακολούθως η Αρχή αξιολογώντας όλα τα ενώπιον της στοιχεία – συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών εισηγήσεων του οργανισμού για τις πιθανές παραβάσεις που αντιμετωπίζει ο οργανισμός -, κρίνει και αποφασίζει ανάλογα για τη στοιχειοθέτησή τους ή μη.

Επομένως, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ακολουθήθηκε η νεομισμένη διαδικασία διερεύνησης της υπόθεσης, όπως αυτή προβλέπεται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2016, τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158 (Ι)/99 και η Λειτουργός ενήργησε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική νομοθεσία. Κατά συνέπεια, η Αρχή απορρίπτει τον εν λόγω ισχυρισμό του οργανισμού.

Το σημείο 2 των νομικών θέσεων του οργανισμού ότι ειδικά για το θέμα της έλλειψης δέουσας έρευνας, τονίζουμε ότι το «πόρισμα» του ερευνώντος λειτουργού δεν περιέχει κανένα απολύτως εύρημα, σχόλιο και/ή συμπέρασμα. Αρκείται σε μια απλή καταγραφή των επίδικων άρθρων του Νόμου και των επίμαχων εκφράσεων. Ανύπαρκτη η οποιαδήποτε διερεύνηση, έχει ήδη απαντηθεί εκτενώς πιο πάνω από την Αρχή.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, παρατίθενται και τα ακόλουθα:

Η Αρχή στην υπό εξέταση υπόθεση (όπως πράττει σε όλες τις υποθέσεις), ακολούθησε πιστά τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας και τους κανόνες της δίκαιης δίκης και της φυσικής δικαιοσύνης.

Η Αρχή υπογραμμίζει για ακόμη μια φορά ότι το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. 26.10.2016 είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα, όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων του οργανισμού.

Αναλυτικότερα, στο πόρισμα που ετοίμασε η Λειτουργός, η οποία προέβη σε διερεύνηση σε σχέση με την υπόθεση, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι η ημερομηνία και οι ώρες των παραβάσεων, η φύση των παραβάσεων, τα επίμαχα σημεία που μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια των υπό αναφορά προγραμμάτων (περιγραφή οπτικού και λεκτικού υλικού), τα οποία έχουν διαπιστωθεί από τη Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης των σχετικών προγραμμάτων, καθώς επίσης και οι σχετικές νομοθετικές διατάξεις. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός Πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις. Από όλα τα πιο πάνω προκύπτει ότι τα στοιχεία που συνέλεξε και ερεύνησε η Λειτουργός ήταν ουσιώδη και της παρείχαν βάση για εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Το γεγονός ότι η Λειτουργός δεν έχει συλλέξει μαρτυρίες δεν συνιστά έλλειψη δέουσας έρευνας, όπως ισχυρίζεται ο οργανισμός. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(4) των πιο πάνω Κανονισμών, η Λειτουργός έχει **αρμοδιότητα** να ακούει μάρτυρες και να παίρνει καταθέσεις, πλην όμως **δεν είναι απαραίτητο, ούτε υποχρέωση της Λειτουργού**. Στην παρούσα υπόθεση, η μαρτυρία προκύπτει από την παρακολούθηση του ψηφιακού οπτικοακουστικού υλικού που περιέχει το οπτικό και λεκτικό υλικό που μεταδόθηκε κατά τη διάρκεια των επίδικων προγραμμάτων. Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε, η μορφή της έρευνας είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Εξάλλου, όπως ρητά ορίζει το άρθρο 45(2) του Ν. 158(I)/99, εναπόκειται στο αρμόδιο διοικητικό όργανο να επιλέξει τον ενδεδειγμένο τρόπο διεξαγωγής της έρευνας του και δεν μπορεί να υπάρξει υπόδειξη στο

αποφασίζουν όργανο για τον τρόπο διεξαγωγής της (Υπόθεση αρ. 1327/2007, Sigma Radio TV Public Ltd v. APT, ημερομ. 13.2.2009).

Σχετικά με το σημείο 4 των νομικών θέσεων του οργανισμού, ότι η παρούσα επιστολή, αποστέλλεται άνευ βλάβης του δικαιώματος του σταθμού να ζητά τη διεξαγωγή πλήρους ακροαματικής διαδικασίας, στα πλαίσια του δικαιώματος ακρόασης και των αρχών της δίκαιης δίκης. Υποβάλλουμε ότι η παρούσα διαδικασία, με την οποία η Αρχή απαγορεύει στο σταθμό να ακουσθεί σε πλήρη – ζωντανή ακροαματική διαδικασία, να καλέσει μάρτυρες και να αντεξετάσει την ερευνώσα λειτουργό, παραβιάζει το δικαίωμα ακρόασης του σταθμού και τις αρχές της δίκαιης δίκης, η Αρχή παρατηρεί τα ακόλουθα:

Η Αρχή με παλαιότερη επιστολή της προς τον οργανισμό ημερομ. 26.4.2012, μεταξύ άλλων, αναφέρει: *«Έχουμε εξετάσει με κάθε σοβαρότητα τις θέσεις σας, όπως αυτές καταγράφονται στην εν λόγω επιστολή. Σε συνεννόηση ωστόσο και με τους Νομικούς μας Σύμβουλους και αφού εξετάσαμε διεξοδικώς το ζήτημα, θεωρούμε ότι το ορθό είναι όπως η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου επιμένει στη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων που καθιέρωσε με σχετική της απόφαση και για την οποία έχετε ενημερωθεί.*

Η εν λόγω διαδικασία, κατά την άποψη της Αρχής, λαμβάνει ορθά, σφαιρικά και εξισορροπημένα υπόψη όλα τα αναγκαία και ουσιώδη δεδομένα, συμπεριλαμβανομένου, τόσο της διασφάλισης σε απολύτως ικανοποιητικά πλαίσια και βαθμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των ενδιαφερόμενων οργανισμών, όσο και την υποχρέωση της Αρχής, στα πλαίσια του δημοσίου συμφέροντος, όπως λαμβάνονται έγκαιρα, επίκαιρα και, άνευ καθυστέρησης οι όποιες αποφάσεις.»

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση το Σύνταγμα, τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν στο

θεμελιώδες δικαίωμα της ακρόασης καθώς και οι αρχές της δίκαιης δίκης, της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικουμένου.

Το δικαίωμα ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικουμένου πολίτη και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω τηλεοπτικού οργανισμού. Το δικαίωμα ακρόασης ρυθμίζεται από το άρθρο 43 (4) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(Ι)/99, ο οποίος κωδικοποιεί τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου.

Το άρθρο 43, στο εδάφιο (4) ορίζει τα εξής:

«43. (4) Η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο νόμος ορίζει το αντίθετο.»

Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός 42 (6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (ΚΔΠ10/2000), αναφέρει (οι υπογραμμίσεις δικές μας) :

«(6) Η διαδικασία ενώπιον της Αρχής διεξάγεται όπως καθορίζεται πιο κάτω:

(α) αποστέλλεται αντίγραφο της πιθανής παράβασης ή του παραπόνου στο σταθμό εναντίον του οποίου γίνεται η καταγγελία·

(β) καλείται ο καθ' ου η καταγγελία να υποβάλει τις παραστάσεις του είτε προσωπικώς είτε εγγράφως·

(γ) η Αρχή έχει εξουσία:

(i) να καλέσει μάρτυρες και να απαιτήσει την προσέλευσή τους, όπως και την προσέλευση του καθ' ου η καταγγελία, καθώς και του παραπονούμενου·

(ii) να αποδεχτεί οποιαδήποτε μαρτυρία γραπτή ή προφορική, έστω κι αν αυτή δε θα γινόταν δεκτή σε πολιτική ή ποινική διαδικασία·

(iii) να απαιτήσει προσαγωγή κάθε εγγράφου ή άλλου τεκμηρίου που σχετίζεται με την υπόθεση.»

Η παράγραφος (6)(γ)(ι) του Κανονισμού 42, ως ανωτέρω, αποτέλεσε αντικείμενο της Προσφυγής 1879/2012, **Sigma Radio T.V. Public Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου**, ημερομηνίας 22.7.2016, στην οποία το Διοικητικό Δικαστήριο αποφάσισε τα πιο κάτω:

«Εντούτοις, από την παράγραφο 42(6)(γ)(ι) των Κανονισμών προκύπτει ότι η καθ'ής η αίτηση δεν έχει υποχρέωση να καλεί τον καταγγελλόμενο απλά έχει την εξουσία να το πράξει. Συγκεκριμένα:

«(γ) Η Αρχή έχει εξουσία –

(ι) Να καλεί μάρτυρες και να απαιτήσει την προσέλευσή τους, όπως και την προσέλευση του καθ' ού η καταγγελία, καθώς και του παραπονούμενου.»

Συνεπώς προκύπτει ότι η καθ'ής η αίτηση ενήργησε εντός των πλαισίων που καθορίζονται από την οικεία νομοθεσία.»

Η Αρχή επισημαίνει ότι, το ζήτημα της γραπτής ή προφορικής ακρόασης του διοικούμενου/ενδιαφερόμενου, αποτέλεσε αντικείμενο αριθμού αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα:

Στην Αναθεωρητική Έφεση 57/2006, **Νικόλας Τζιωνής v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Εσωτερικών**, ημερομηνίας 23/12/2009 αποφασίστηκε ότι :

«Η ιεραρχική προσφυγή, δεν εξυπακούει απαραίτητα διαδικασία «προφορικής» ακρόασης. Είναι αρκετό το ότι ο εφεσείων είχε την ευκαιρία να εκθέσει τους δικούς του λόγους για τους οποίους ζητούσε αναθεώρηση της Ειδοποίησης Επιβολής. Σύμφωνα με το Άρθρο 43(4) του Ν.158(Ι)/99, η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο Νόμος ορίζει το αντίθετο. Στην προκείμενη περίπτωση ο σχετικός νόμος, δηλαδή οι Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμοι, δεν επιβάλλουν οποιαδήποτε υποχρέωση για προφορική ακρόαση του ενδιαφερομένου.»

Στην Προσφυγή 43/98, 1. Δήμητρας Χρ. Ορφανού 2. NIKEAS TRADING CO. LTD v. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 29/7/1999 αποφασίστηκε ότι :

«Το δικαίωμα ακρόασης είναι ένα από τα πιο βασικά δικαιώματα των κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης. Το δικαίωμα ακρόασης συμπεριλαμβάνει περιπτώσεις όπου ο πολίτης κρίνεται για υπαίτια πράξη, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες ή όταν θα του επιβληθεί κάποιου είδους κύρωση.

Το δικαίωμα του πολίτη να ακουσθεί σε περιπτώσεις όπου εξετάζονται θέματα διοικητικού δικαίου δεν είναι απόλυτο.

Οι καθ' ων η αίτηση δεν είχαν οποιαδήποτε νομική υποχρέωση να καλέσουν τους αιτητές να εκφέρουν τις απόψεις τους. Οι αιτητές είχαν ήδη προβάλει εγγράφως τις απόψεις που βρίσκονταν ενώπιον του αρμόδιου οργάνου. Η εισήγηση των αιτητών απορρίπτεται».

Στην Προσφυγή 170/91 Ανδρέας Πετρίδης v. Υπουργού Οικονομικών και άλλων, ημερομηνίας 14/2/1992, αποφασίστηκε ότι:

«Το δικαίωμα ακρόασης του διοικούμενου στην διαδικασία έκδοσης πράξης που τον απειλεί είναι δικαίωμα δημοσίου δικαίου. Έχει αναγνωριστεί σαν γενικός κανόνας ότι ένα πρόσωπο του οποίου, τα οικονομικά συμφέροντα επηρεάζονται από απόφαση που λαμβάνεται από δημόσια αρχή πρέπει να έχει την ευκαιρία να κάμει γνωστή την άποψη του στην αρχή αυτή.

Το δικαίωμα ακρόασης στο Διοικητικό Δίκαιο δεν ασκείται, κατά ανάγκη, με προφορική ακρόαση. Γραπτή παράσταση ικανοποιεί τούτο.

Στον αιτητή παρασχέθηκε η ευκαιρία».

Υπό το φως των πιο πάνω, η Αρχή κρίνει ότι, η διαδικασία που ακολουθήθηκε στην παρούσα υπόθεση και η οποία ακολουθείται από την Αρχή - όπως ενημερώθηκε ο οργανισμός με επιστολή της ημερομηνίας 26.4.2012 - , επιτρέπει και ικανοποιεί το δικαίωμα ακρόασης του οργανισμού. Απορρίπτει συνεπώς τον ισχυρισμό του οργανισμού περί παραβίασης του δικαιώματος ακρόασης του και των αρχών της δίκαιης δίκης.

Επί της ουσίας της υπόθεσης και αναφορικά με την έκθεση γεγονότων της Διευθύντριας Ειδήσεων του οργανισμού κ. Έλλης Κοτζαμάνη ημερομ. 9.11.2016, την οποία επισυνάπτει με την ως άνω επιστολή του ημερομ. 20.12.2016, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Δικηγόρος του οργανισμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου, και την οποία ο οργανισμός υιοθετεί **στο σημείο 3** των νομικών του θέσεων, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Ο ANTI έφερε το θέμα στο φως στις 13 Οκτωβρίου 2016, στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων... Για το συγκεκριμένο ρεπορτάζ της πρώτης ημέρας δεν διεξάγεται καμία έρευνα, προφανώς διότι από την πρώτη στιγμή ο ANTI τήρησε πιστά τις πρόνοιες της νομοθεσίας* καθώς και στους υπόλοιπους ισχυρισμούς που περιλαμβάνονται στα σημεία 2 και 3 της έκθεσης γεγονότων της Διευθύντριας Ειδήσεων του οργανισμού και αφορούν το ρεπορτάζ που μεταδόθηκε από τον ANT-1 στις 13 Οκτωβρίου 2016, η Αρχή διευκρινίζει ότι η παρούσα υπόθεση αφορά τη διερεύνηση και παρακολούθηση των ενημερωτικών προγραμμάτων και των κεντρικών δελτίων ειδήσεων, σε σχέση με την προβολή του ξυλοδαρμού 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, όπως αυτά μεταδόθηκαν από όλους τους τηλεοπτικούς οργανισμούς στις **14.10.2016** και **15.10.2016**. Η 13^η Οκτωβρίου 2016 δεν περιλαμβάνεται στις ημερομηνίες διερεύνησης της παρούσας υπόθεσης.

Εν πάση περιπτώσει, για χάριν ιστορίας, και εφόσον ο οργανισμός ισχυρίζεται ότι στις 13.10.2016 τήρησε πιστά τις πρόνοιες της νομοθεσίας, η Αρχή επισημαίνει ότι το ρεπορτάζ που παρουσίασε ο ANT1 στις 13.10.2016, στο πλαίσιο του κεντρικού δελτίου ειδήσεων, αναφορικά με το ξυλοδαρμό της 16-χρονης μαθήτριας, εμπεριέχει το ίδιο λεκτικό και οπτικό υλικό με το ρεπορτάζ που μεταδόθηκε στις 14.10.2016 για το ίδιο θέμα στο πλαίσιο του

ενημερωτικού προγράμματος «Μέρα Μεσημέρι». Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ο λόγος που δεν διερευνώνται πιθανές παραβάσεις για το ρεπορτάζ που μεταδόθηκε στις 13.10.2016 έγκειται στο γεγονός ότι η διερεύνηση της παρούσας υπόθεσης αφορά σε προγράμματα που μεταδόθηκαν από όλους τους τηλεοπτικούς οργανισμούς κατά τις ημερομηνίες 14.10.2016 & 15.10.2016 και όχι γιατί ο ANTI τήρησε πιστά τις πρόνοιες της νομοθεσίας στο ρεπορτάζ που μετέδωσε στις 13.10.2016, όπως ισχυρίζεται ο οργανισμός. Όσον αφορά στα προγράμματα που μεταδόθηκαν στις 13.10.2016 από τον τηλεοπτικό οργανισμό «ANTENNA» καθώς και τους υπόλοιπους τηλεοπτικούς οργανισμούς, αυτό ενδεχομένως να αποτελέσει αντικείμενο νέας και ξεχωριστής διερεύνησης.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *Σε αντίθεση με τον ANTI, ο οποίος περιόρισε τις εικόνες που μετέδωσε στο ελάχιστο και πάντα αλλοιωμένες, και με προειδοποίηση για την σκληρότητα τους ΟΛΑ τα άλλα τηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης προέβαλαν, από το πρωί της 14^{ης} Οκτωβρίου, τις εικόνες με λιγότερη αλλοίωση και σε πολύ μεγαλύτερη διάρκεια, δεν ευσταθεί.*

Η Αρχή προέβη σε παρακολούθηση των ενημερωτικών προγραμμάτων και των κεντρικών δελτίων ειδήσεων όλων των τηλεοπτικών οργανισμών, όπως αυτά μεταδόθηκαν στις 14.10.2016 και 15.10.2016, αναφορικά με την προβολή του περιστατικού ξυλοδαμού 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της. Κατόπιν της ως άνω παρακολούθησης, δεν διαπιστώθηκαν πιθανές παραβάσεις για τέσσερεις τηλεοπτικούς οργανισμούς, καθότι παρά το ότι αναφέρθηκαν στην είδηση του ξυλοδαμού, επέλεξαν είτε να μην προβάλουν τα επίμαχα βίντεο του ξυλοδαμού είτε να τα προβάλουν με πολύ μεγάλο βαθμό αλλοίωσης, μόνο μια φορά (χωρίς καν να ολοκληρωθούν) και χωρίς καμία επανάληψη.

Όσον δε τους τηλεοπτικούς οργανισμούς, για τους οποίους διαπιστώθηκαν πιθανές παραβάσεις και εξετάζονται σχετικές υποθέσεις εναντίον τους, ο τηλεοπτικός οργανισμός «ANTENNA» **πρόβαλε πλάνα από τα βίντεο του ξυλοδαμού με την μεγαλύτερη διάρκεια και με τον μεγαλύτερο αριθμό επαναλήψεων.** Σχετικά με το βαθμό επεξεργασίας – αλλοίωσης της εικόνας, τα επίμαχα βίντεο, όπως προβλήθηκαν από τον «ANTENNA», είχαν υποστεί μέτρια - μερική επεξεργασία ενώ υπήρχε τηλεοπτικός οργανισμός ο οποίος παρείχε επεξεργασία της

εικόνας σε μεγαλύτερο και πιο ικανοποιητικό βαθμό. Περαιτέρω, η προβολή των πλάνων από τον τηλεοπτικό οργανισμό «ANTENNA» έγινε χωρίς να προηγηθεί προειδοποίηση, ενώ δόθηκε σαφής και ξεκάθαρη προειδοποίηση πριν την προβολή του σχετικού ρεπορτάζ από άλλο τηλεοπτικό οργανισμό. Τέλος, όσον αφορά στη λεκτική περιγραφή, ο «ANTENNA» πρόβαλε τα επίμαχα βίντεο, συνοδευόμενα από σχετική λεκτική περιγραφή ενώ υπήρχαν τηλεοπτικοί οργανισμοί που προέβαλαν τα πλάνα χωρίς επιπρόσθετη λεκτική περιγραφή.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *διαδικτυακά μέσα, με εξαίρεση το ant1wo, μετέδωσαν και τα τρία βίντεο ΧΩΡΙΣ ΚΑΜΙΑ ΑΛΛΟΙΩΣΗ*, υπενθυμίζεται στον οργανισμό ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δεν έχει αρμοδιότητα και δεν ασκεί εποπτεία σε διαδικτυακά μέσα και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Όσον αφορά στα γεγονότα των υπό διερεύνηση μεταδόσεων του «ANTENNA» στις 14 Οκτωβρίου 2016 και ειδικότερα στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Ποια περισσότερη ικανή λεκτική προειδοποίηση χρειάζεται – κατά την άποψη μας επαρκώς και όχι μερικώς αλλοιωμένων εικόνων ... για «εικόνες-σοκ» και «που αποτυπώνουν το μένος με το οποίο επιτεθήκαν οι ανήλικες στην 16χρονη». Σίγουρα τέτοιες αναφορές ΔΕΝ παραπέμπουν σε εικόνες που μπορεί να παρακολουθήσει οποιοσδήποτε*, η Αρχή παρατηρεί ότι για αυτόν ακριβώς τον λόγο (για εικόνες δεν μπορεί να παρακολουθήσει οποιοσδήποτε), θα έπρεπε να προηγείτο μια ξεκάθαρη και σαφής προειδοποίηση από τον οργανισμό, ότι οι εικόνες που ακολουθούν είναι ακατάλληλες για ανηλικούς ή είναι σκληρές. Εξάλλου η Αρχή θεωρεί ότι η αναφορά *«Σοκ προκαλούν οι εικόνες που εξασφάλισε ο ANT-1 και που αποτυπώνουν το μένος με το οποίο επιτεθήκαν οι ανήλικες»* - πέραν του ότι είναι ανεπαρκής ως προειδοποίηση - αφενός μεν ενδέχεται να δελεάσει / *«ιντριγκάρει»* τους ανηλικούς να θέλουν να παρακολουθήσουν τις επίμαχες σκηνές και αφετέρου δεν παρέχει σαφή προειδοποίηση στους γονείς ότι ακολουθούν ακατάλληλες σκηνές για ανηλικούς, αλλά ούτε παρέχουν επαρκή χρόνο, ακόμη και εάν η προειδοποίηση αυτή θεωρείτο ικανοποιητική – την οποία η Αρχή δεν θεωρεί – στους γονείς για να απομακρύνουν τα παιδιά τους από τους δέκτες της τηλεόρασης.

Αναφορικά δε με τον ισχυρισμό του οργανισμού για *επαρκώς και όχι μερικώς αλλοιωμένων εικόνων*, δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Παρά το ότι τα βίντεο έχουν υποστεί μερική επεξεργασία (θόλωμα εικόνας – soft focus) και ενδεχομένως να καθίσταται δύσκολη η αποκάλυψη της ταυτότητας των εμπλεκόμενων ανήλικων προσώπων, εντούτοις διακρίνονται οι κινήσεις και οι πράξεις των μαθητριών και διαφαίνεται ξεκάθαρα η άσκηση βίας – **τα χαστούκια, τα μαλλιοτραβήγματα, τα γρονθοκοπήματα στο κεφάλι, οι κλωτσιές στην πλάτη και στο κεφάλι, τα επανειλημμένα χτυπήματα του κεφαλιού της ανήλικης μαθήτριας στο έδαφος** - από συνομήλικές της. Επομένως ο βαθμός αλλοίωσης δεν θεωρείται ικανοποιητικός από την Αρχή.

Ως προς τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Το ίδιο ισχύει και για τον τίτλο που συνόδευε το θέμα «απίστευτη βία σε βάρος 16χρονης μαθήτριας. Ποια περαιτέρω προειδοποίηση για την σκληρότητα του θέματος μπορούσε να εμφανίζεται στην οθόνη;* η Αρχή σημειώνει ότι ο ως αν τίτλος δεν οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο «ANTENNA» όντως θα προέβαινε στην προβολή των ακατάλληλων σκηνών. Όσον δε στον ισχυρισμό του οργανισμού για το ποια περαιτέρω προειδοποίηση θα μπορούσε να δοθεί για την σκληρότητα του θέματος, η Αρχή παραθέτει τα εξής παραδείγματα σαφούς προειδοποίησης που δόθηκαν από τον ίδιο τον οργανισμό σε άλλες περιπτώσεις, για τη σκληρότητα των σκηνών που ακολουθούν.

Συγκεκριμένα:

- Στις 28.10.16, μεταξύ των ωρών 20:45 – 20:55, μεταδόθηκε ρεπορτάζ στο πλαίσιο του κεντρικού δελτίου ειδήσεων, σε σχέση με τις μάχες που διεξάγονται στη Συρία μεταξύ των Σύρων ανταρτών και των Ρώσων για τον έλεγχο στο Χαλέπι. Προλογίζοντας το ρεπορτάζ, ο παρουσιαστής του δελτίου ειδήσεων ανέφερε τα εξής: **«Δυστυχώς όπως θα δείτε στο βίντεο που ακολουθεί, στο στόχαστρο βρίσκονται άμαχοι και παιδιά. Οι εικόνες είναι σκληρές.»**
- Στις 23.12.16, μεταξύ των ωρών 20:55 – 21:05, μεταδόθηκε ρεπορτάζ στο πλαίσιο του κεντρικού δελτίου ειδήσεων, σε σχέση με βίντεο των Τζιχαντιστών που προβάλλει μέλη του ISIS να καίνε ζωντανούς δύο Τούρκους στρατιώτες. Πριν την προβολή του

ρεπορτάζ, ο παρουσιαστής του δελτίου ειδήσεων προειδοποίησε ως εξής: **«Οι εικόνες που ακολουθούν είναι ιδιαίτερα σκληρές.»**

→ Στις 27.2.17, μεταξύ των ωρών 20:40 – 20:50, μεταδόθηκε ρεπορτάζ στο πλαίσιο του κεντρικού δελτίου ειδήσεων, σχετικά με τροχαίο δυστύχημα που σημειώθηκε στην εθνική οδό Αθηνών – Λαμίας, όπου πολυτελές αυτοκίνητο προσέκρουσε με ιλιγγιώδη ταχύτητα σε σταθμευμένο ΙΧ και είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο της μητέρας και του τρίχρονου παιδιού της που βρίσκονταν μέσα στο αυτοκίνητο, καθώς και των δύο επιβατών του πολυτελούς αυτοκινήτου. Πριν την προβολή του ρεπορτάζ, ο παρουσιαστής του δελτίου ειδήσεων ανέφερε τα εξής: **«Να προειδοποιήσουμε ότι οι εικόνες που ακολουθούν είναι πολύ σκληρές.»**

Σχετικά με τον ισχυρισμό της κ. Κοτζαμάνη ότι ο νόμος νομίζω δεν μας υποχρεώνει να έχουμε σήμα ακαταλληλότητας ή να αναγράφουμε «Να μην παρακολουθούν παιδιά» στα Δελτία Ειδήσεων και στις ενημερωτικές μας εκπομπές, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στις πρόνοιες του **άρθρου 29(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, ο οποίος ρητά προβλέπει ότι για τα προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων **που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους.** Αντίστοιχα, ο Κανονισμός **24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) προνοεί ειδικά για τα δελτία ειδήσεων και τις ενημερωτικές εκπομπές ότι **μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανήλικους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).**

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Η ίδια η Αρχή επισημαίνει στην επιστολή της πως «συνολικά το Μέγα Μεσημέρι ασχολήθηκε με το θέμα του ξυλοδαμού της 16χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της για 67 λεπτά και κατά τη διάρκεια μεταδόθηκαν πλάνα από δύο βίντεο συνολικής διάρκειας 6 λεπτών και 10 δευτερολέπτων».* Άρα, ποια άλλη μικρότερη διάρκεια μετάδοσης των αλλοιωμένων εικόνων θα ήταν αρκετή; η Αρχή επισημαίνει ότι η

προβολή πλάνων διάρκειας 6 λεπτών και 10 δευτερολέπτων, ήτοι **370 συνολικά δευτερολέπτων**, άγριου ξυλοδαρμού ανήλικης μαθήτριας από άλλες ανήλικες μαθήτριες θεωρείται μεγάλης διάρκειας τηλεοπτικός χρόνος, ιδιαίτερα αν λάβουμε υπόψη ότι ένα τηλεοπτικό πλάνο έχει κατά μέσο όρο διάρκεια περίπου 2 – 3 δευτερόλεπτα. Επιπλέον, η Αρχή τονίζει ότι στο υπό αναφορά πρόγραμμα (*«Μέρα Μεσημέρι»*), τα πλάνα του ξυλοδαρμού επαναλήφθηκαν **22 φορές**.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού *Είναι προφανές ότι όσοι είδαν τις εικόνες χωρίς αλλοίωση, σε τηλεοπτικά και διαδικτυακά μέσα (και ήταν χιλιάδες, ενήλικες και προφανώς ανήλικοι, και μάλιστα αρκετή ώρα πριν αρχίσει το Μέρα Μεσημέρι του ANTI)* γνώριζαν κάθε σκηνή βίας όπως ακριβώς εκτυλίχθηκε, όπως έμαθαν και τα ονόματα και τα χαρακτηριστικά των πρωταγωνιστών. Ως εκ τούτου πως μπορεί να χρεώνεται στον ANTI η προβολή *«ρεπορτάζ που πιθανόν να προκαλέσει φόβο»* και *«που δεν ετοιμάστηκε με ευαισθησία»*, η Αρχή σημειώνει ότι η προβολή των εικόνων και από άλλα τηλεοπτικά και / ή διαδικτυακά μέσα, δεν απαλλάσσει τον οργανισμό από την υποχρέωση τήρησης της νομοθεσίας και την ευθύνη του περιεχομένου των προγραμμάτων που μεταδίδει, ούτε δικαιολογεί τις διαπιστωθείσες παραβάσεις της νομοθεσίας από τον οργανισμό. Διευκρινίζεται, δε, ότι η Αρχή ελέγχει το περιεχόμενο των προγραμμάτων των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών και δεν έχει αρμοδιότητα να ελέγχει τα προγράμματα των διαδικτυακών μέσων. Όσον αφορά στο ότι όσοι είδαν τις εικόνες έμαθαν και τα ονόματα των πρωταγωνιστών, διευκρινίζεται από την Αρχή ότι δεν διερευνώνται παραβάσεις που αφορούν στην αποκάλυψη της ταυτότητας των εμπλεκομένων και κατά συνέπεια θέματα που αφορούν στην προσβολή της προσωπικότητας, τιμής, ιδιωτικού βίου και υπόληψής τους. Το γεγονός, ωστόσο, ότι κατά την προβολή των επίδικων βίντεο είναι ευδιάκριτη η άσκηση σωματικής και ψυχολογικής βίας και ο άγριος ξυλοδαρμός της 16χρονης ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικές της, αλλά και η πρόκληση σωματικής βλάβης, είναι πιθανόν να προκαλέσει φόβο σε άλλους ανήλικους που παρακολουθούν τις σκηνές αυτές και συμπάσχουν με το σωματικό και ψυχικό πόνο που βίωσε η 16χρονη μαθήτρια.

Επιπρόσθετα, το γεγονός ότι το ρεπορτάζ που προβλήθηκε κατά τη διάρκεια του προγράμματος *«Μέρα Μεσημέρι»* δεν ετοιμάστηκε με ευαισθησία προκύπτει από τα εξής:

- τη μετάδοση σκηνών άσκησης έντονης σωματικής, λεκτικής και ψυχολογικής βίας σε βάρος 16χρονης ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικες της,
- το ότι οι ως άνω σκηνές μεταδόθηκαν χωρίς οπτική ή λεκτική προειδοποίηση,
- το ότι τα επίμαχα βίντεο είχαν υποστεί μερική και όχι επαρκή επεξεργασία (αλλοίωση εικόνας), με αποτέλεσμα η άσκηση βίας να είναι ευδιάκριτη,
- το ότι συνοδεύονταν με λεκτική περιγραφή που περιέγραφε τις βίαιες σκηνές,
- το ότι τα πλάνα από τα βίντεο του ξυλοδαρμού είχαν μεγάλη διάρκεια (6' 10'') και
- το μεγάλο αριθμό (22) των επαναλήψεων των εν λόγω πλάνων.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *Το ίδιο ισχύει και για τα όσα μεταδόθηκαν στα Νέα του ANΤ το ίδιο βράδυ: και μόνο η αναφορά σε «άγριο ξυλοδαρμό» και «βία με πρωταγωνιστές μαθήτριες» συνιστά σαφέστατη προειδοποίηση για το περιεχόμενο των σκηνών του ρεπορτάζ, δεν γίνεται αποδεκτός από την Αρχή για τους λόγους που έχουν αναλυθεί εκτενώς πιο πάνω.*

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού *ποια ακριβώς προειδοποίηση απαιτείται σε ένα ρεπορτάζ, όταν στην καταγγελία παρατίθεται κάθε παράγραφος με την αναφορά ότι συνοδεύονταν από μετάδοση εικόνων χωρίς προειδοποίηση*, η Αρχή διευκρινίζει ότι ο Πίνακας Πιθανών Παραβάσεων περιλαμβάνει την αναλυτική περιγραφή όλων των γεγονότων. Η μετάδοση κάθε πλάνου, είτε αυτό προβάλλεται για πρώτη φορά, είτε σε επανάληψη, είτε σε ολόκληρη την οθόνη (full screen), είτε με την τεχνική της μοιρασμένης οθόνης (split screen), αποτελεί ξεχωριστό γεγονός, το οποίο και περιγράφεται ξεχωριστά. Η επεξήγηση του αν συνοδεύεται από προειδοποίηση ή όχι, επίσης αποτελεί μέρος της περιγραφής. Είναι προφανές ότι η προειδοποίηση έπρεπε να δοθεί πριν την προβολή του ρεπορτάζ, όπως αυτό μεταδόθηκε κατά τη διάρκεια του κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «*Τα Νέα του ANΤ-1*» και όχι πριν από κάθε πλάνο.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *την ετοιμασία του ρεπορτάζ με τη δέουσα προσοχή και ευαισθησία θεωρώ πως όχι αναιρεί αλλά ακριβώς επιβεβαιώνει η αναφορά της Αρχής ότι «συνολικά το ρεπορτάζ ασχολήθηκε με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16χρονης για τρία λεπτά και τέσσερα δευτερόλεπτα, κατά τη διάρκεια των οποίων μεταδόθηκαν πλάνα συνολικής*

διάρκειας ενός λεπτού και 38 δευτερολέπτων» (μόνο), η Αρχή και πάλι επισημαίνει, ως πιο πάνω, ότι η προβολή πλάνων από τα τρία βίντεο του ξυλοδαρμού της ανήλικης μαθήτριας συνολικής διάρκειας **98 δευτερολέπτων** - λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη ότι αυτά μεταδόθηκαν στο πλαίσιο του Δελτίου Ειδήσεων - δεν μπορεί να θεωρηθούν σύντομα ή/και μικρής διάρκειας. Επιπλέον, τονίζεται από την Αρχή ότι κατά τη διάρκεια του κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «**Τα Νέα του ANT-1**», τα πλάνα του ξυλοδαρμού επαναλήφθηκαν **11 φορές**.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *την ευαισθησία μας απέναντι στο θέμα επιβεβαίωσε, θεωρώ, και η αναφορά στο ρεπορτάζ ότι «η Αστυνομία κάλεσε το κοινό να μην αναπαράγει ή να κοινοποιεί βίντεο του περιστατικού που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο, καθώς αυτά περιλαμβάνουν ευαίσθητα δεδομένα που αφορούν ανήλικα πρόσωπα, απορρίπτεται από την Αρχή.* Η Αρχή διερωτάται που διαφαίνεται η ευαισθησία του οργανισμού απέναντι στην έκκληση της Αστυνομίας το κοινό να μην αναπαράγει ή να κοινοποιεί βίντεο του περιστατικού, όταν την ίδια ώρα που ο δημοσιογράφος αναφέρει τα πιο, **προβάλλεται ταυτόχρονα και σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) απόσπασμα (διάρκειας 7'') από το τρίτο βίντεο του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της.** Ο οργανισμός όφειλε να πράξει ακριβώς το αντίθετο, ήτοι να μην προβάλει τα εν λόγω πλάνα, όχι να τα προβάλλει και δη κατ' επανάληψη.

Τέλος, ως προς τη θέση του οργανισμού ότι *Ο ANT-1 έχει αποδείξει ιδιαίτερα σε αυτή την περίπτωση την ευαισθησία με την οποία χειρίζεται τέτοια θέματα, όχι απλώς ακολουθώντας το γράμμα του Νόμου, αλλά και θεωρώντας σημαντικό τον ρόλο του για την κινητοποίηση των αρμοδίων προς αντιμετώπιση και αποτροπή παρόμοιων συμβάντων μεταξύ ανηλίκων, ιδιαίτερα σε σχολικές μονάδες,* η Αρχή κρίνει ότι ο χειρισμός και η όλη κάλυψη του περιστατικού από τον οργανισμό δεν έγινε με την απαιτούμενη ευαισθησία και προσοχή και δεν λήφθηκαν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να πληρούνται οι πρόνοιες της Νομοθεσίας.

Η Αρχή επισημαίνει ότι η προβολή σκηνών βίας (στην προκειμένη περίπτωση άγριου ξυλοδαρμού από έφηβες σε έφηβη), ιδιαίτερα από ανηλίκους προς ανήλικους, ενδέχεται να προκαλέσει σημαντικές αρνητικές επιδράσεις και συνέπειες στην ψυχοσωματική κατάσταση

των ανήλικων θεατών που τις παρακολουθούν. Η συνεχιζόμενη προβολή περιστατικών σχολικής βίας αφενός μεν δημιουργεί αρνητικά πρότυπα σε άλλους εφήβους που ενδέχεται να θέλουν να μιμηθούν τις βίαιες αυτές συμπεριφορές στις σχολικές μονάδες στις οποίες φοιτούν και αφετέρου δε, κάνει τους υπόλοιπους εφήβους ανεκτικούς σε τέτοιου είδους συμπεριφορές και ως κάτι φυσιολογικό και αποδεκτό να συμβαίνει στις σχολικές αυλές.

Την Αρχή προβληματίζει επιπλέον και η στάση των υπόλοιπων μαθητών που παρακολουθούσαν τις συμμαθήτριες τους να χαστουκίζουν, να μαλλιοτραβούν, να γρονθοκοπούν, να κλωτσούν και να κτυπούν επανειλημμένα στο κεφάλι συμμαθήτρια τους και είτε να παραμένουν απλοί θεατές, είτε – ακόμη χειρότερα – να γυρίζουν βίντεο από το περιστατικό με τα κινητά τους τηλέφωνα. Ως γνωστόν, σε περιστατικά σχολικού εκφοβισμού (bullying), υπάρχει ο θύτης, το θύμα και οι θεατές. Στην προκειμένη περίπτωση, η παρουσία των θεατών είναι έντονη στα επίμαχα βίντεο. Όπως προλογίζει το σχετικό ρεπορτάζ ο παρουσιαστής του προγράμματος *«Μέρα Μεσημέρι»* που μεταδόθηκε στις 14.10.16, μεταξύ των ωρών 11:40 – 14:05: *«Περιστατικό απίστευτης βίας σε βάρος 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της και μπροστά σε εκατοντάδες μαθητές διερευνά η αστυνομία.»* Επίσης, σε λεκτική περιγραφή του, ο δημοσιογράφος στο ρεπορτάζ που μεταδόθηκε στις 14.10.16, στο πλαίσιο του κεντρικού δελτίου ειδήσεων *«Τα Νέα του ANT-1»*, μεταξύ των ωρών 20:25 – 21:2- αναφέρει ότι: *«Σε όλες τις φάσεις υπήρχαν μάρτυρες άλλοι μαθητές, κάποιιοι από τους οποίους βιντεοσκοπούσαν τις σκηνές της ωμής βίας.»*

Επομένως, σε περιστατικά σχολικής βίας, ο ρόλος του θεατή είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, κυρίως μέσω των έξυπνων κινητών (smart phones) παρέχει τη δυνατότητα σε πολίτες, στην προκειμένη περίπτωση ανήλικους μαθητές, να βιντεογραφούν και να αναπαράγουν σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, περιστατικά που διαδραματίζονται σε σχολικές αυλές ή ακόμα και σε σχολικές αίθουσες. Ωστόσο οι κίνδυνοι και η πιθανή βλάβη (εκούσια ή ακούσια) που δυνατόν να προξενήσει μια τέτοια ενέργεια στους συμπολίτες μας – κυρίως σε ανήλικους - είναι απρόβλεπτοι. Οπότε χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και ευαισθησία από τους τηλεοπτικούς οργανισμούς στον τρόπο χειρισμού και κάλυψης περιστατικών σχολικής βίας, κυρίως γιατί αφορούν ανήλικα παιδιά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά την προβολή των σκηνών του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της, ακολούθησε αύξηση των κρουσμάτων βίας στα σχολεία. Ενδεικτικά η Αρχή αναφέρει τα εξής περιστατικά:

- Επεισόδια μεταξύ μαθητών στην Τεχνική Σχολή Αυγόρου στις **21.10.16** με αποτέλεσμα τον τραυματισμό ενός 16-χρονου μαθητή και τη μεταφορά του σε νοσοκομείο.
- Μαχαιρώματα μεταξύ μαθητών σε Λύκειο στη Λάρνακα στις **26.10.16**, όπου 17-χρονος μαθητής τραυματίστηκε από συνομήλικό του με μαχαίρι και μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο με τραύμα στο αριστερό ημιθώρακιο.
- Συμπλοκές ανάμεσα σε κύπριους και αραβόφωνους μαθητές του Γυμνασίου Λευκάρων στις **2.11.16** και
- Επεισόδιο κατά το οποίο 7-χρονος μαθητής κτυπούσε στο έδαφος, το κεφάλι 6-χρονου μαθητή σε δημοτικό σχολείο της Λεμεσού - εν ώρα διαλείμματος, στην αυλή του σχολείου - στις **17.11.16** με αποτέλεσμα το σοβαρό τραυματισμό του 6-χρονου, ο οποίος ακολούθως υποβλήθηκε σε χειρουργική επέμβαση στο διάφραγμα της μύτης.

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να μη διοχετεύσουν τη βία ως μια «*συνήθη κοινωνική πρακτική*» στο υποσυνείδητο του παιδιού.

Συνοψίζοντας, η Αρχή θεωρεί ότι ο οργανισμός μπορούσε να αναφερθεί στο συγκεκριμένο περιστατικό χωρίς να προβάλει τα βίντεο του ξυλοδαρμού και χωρίς ουσιαστικά να αναπαράγει τη βία με τη βία. Η προβολή των συγκεκριμένων βίντεο και κυρίως η επανάληψή τους δεν εξυπηρετούσε κανένα σκοπό πληροφόρησης, αλλά αντίθετα αναπαρήγαγε την αγριότητα και τη βία του ξυλοδαρμού, με απώτερο σκοπό την τηλεθέαση. Επιπλέον, τα υπό αναφορά πλάνα δεν ήταν σύντομα, ο βαθμός επεξεργασίας τους δεν ήταν ικανοποιητικός με αποτέλεσμα η άσκηση βίας να είναι ευδιάκριτη, δεν προηγήθηκε προειδοποίηση ενώ συνοδεύονταν από λεκτική περιγραφή, καθιστώντας τις σκηνές βίας πιο έντονες. Η Αρχή

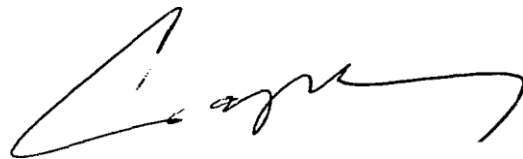
επαναλαμβάνει ότι η δημοσιοποίηση της είδησης αυτής καθ' αυτής δεν είναι κατακριτέα, ωστόσο η ενημέρωση μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την επαναλαμβανόμενη προβολή των σκηνών βίας.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(3)** (υποστοιχεία **1** και **5**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 και των **Κανονισμών 24(2)(δ)** (υποστοιχεία **2** και **6**), **24(2)(ε)** (υποστοιχεία **3** και **7**) και **32(3)(α)** (υποστοιχεία **4** και **8**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε **δεκατέσσερις (14)** μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Α.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 117/2016(1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 21 Ιουνίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ξενοφώντα Χαραλάμπους, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **29 Μαρτίου 2017**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 και των **Κανονισμών 24(2)(δ), 24(2)(ε) και 32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

29. – (3) Για τα αναφερόμενα στα εδάφια (1) και (2) προγράμματα που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους.

Σημειώνεται ότι τα εδάφια (1) και (2) του άρθρου 29 για τα οποία γίνεται αναφορά στο προαναφερθέν εδάφιο, αναφέρουν τα εξής:

29.-(1) Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

29.-(2) Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές».

Δυνάμει των πιο πάνω Κανονισμών:

24. – (2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές:

(δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανήλικους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική)·

(ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία.

32. – (3) Απαγορεύεται-

(α) Η μετάδοση προγραμμάτων εντός οικογενειακής ζώνης που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγραμμάτων που περιέχουν ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας·

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015, είχε δώσει στον οργανισμό το

δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **2.5.2017** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, μέχρι σήμερα δεν υπέβαλε οιοσδήποτε απόψεις / θέσεις ενώπιον της Αρχής, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή επισημαίνει στον οργανισμό, ως η απόφασή της ημερομ. 29.3.17, ότι κατά τη διάρκεια του ενημερωτικού προγράμματος «**Μέρα Μεσημέρι**», όπως αυτό μεταδόθηκε στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **11:40 – 14:05** προβλήθηκαν **δύο** βίντεο από τον άγριο ξυλοδαρμό ανήλικης (16-χρονης) μαθήτριας από συνομήλικες της – χωρίς να προηγηθεί οπτική ή λεκτική προειδοποίηση - τα οποία περιέχουν σκηνές όπου **οι μαθήτριες – θήτες χαστουκίζουν στο πρόσωπο, τραβούν από τα μαλλιά, γρονθοκοπούν στο κεφάλι, κλωτσούν στην πλάτη και στο κεφάλι και χτυπούν το κεφάλι επανειλημμένα και με μανία στο έδαφος, της μαθήτριας – θύματος**, οι οποίες [σκηνές] πιθανόν να προκαλέσουν φόβο και ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων που τις παρακολουθούν.

Η Αρχή τονίζει ότι στα υπό αναφορά βίντεο, παρά το ότι έχουν υποστεί μερική επεξεργασία (θόλωμα εικόνας – soft focus) και ενδεχομένως να καθίσταται δύσκολη η αποκάλυψη της ταυτότητας των εμπλεκομένων ανηλίκων προσώπων, εντούτοις διακρίνονται οι κινήσεις και οι

πράξεις των μαθητριών και είναι **ξεκάθαρη η άσκηση βίας σε βάρος ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικές της**. Παράλληλα, οι σκηνές συνοδεύονται από τη λεκτική περιγραφή των δημοσιογράφων.

Επιπλέον, η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 29.3.17, ότι το εν λόγω πρόγραμμα ασχολήθηκε συνολικά με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της για 67 λεπτά, κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν πλάνα από τα δύο βίντεο του ξυλοδαρμού της ανήλικης μαθήτριας, συνολικής διάρκειας **6 λεπτών και 10 δευτερολέπτων (6'10'')** - τηλεοπτικός χρόνος ο οποίος επ' ουδενί λόγο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αμελητέος ή σύντομος - ενώ υπογραμμίζεται από την Αρχή ότι τα επίμαχα πλάνα **επαναλήφθηκαν 22 φορές**.

Όπως επισημαίνει η Αρχή στην απόφαση της ημερομ. 29.3.17, το γεγονός ότι το ρεπορτάζ που προβλήθηκε κατά τη διάρκεια του προγράμματος **«Μέρα Μεσημέρι»** δεν ετοιμάστηκε με ευαισθησία προκύπτει από τα εξής:

- τη μετάδοση σκηνών άσκησης έντονης σωματικής, λεκτικής και ψυχολογικής βίας σε βάρος 16χρονης ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικές της,
- το ότι οι ως άνω σκηνές μεταδόθηκαν χωρίς οπτική ή λεκτική προειδοποίηση,
- το ότι τα επίμαχα βίντεο είχαν υποστεί μερική και όχι επαρκή επεξεργασία (αλλοίωση εικόνας), με αποτέλεσμα η άσκηση βίας να είναι ευδιάκριτη,
- το ότι συνοδεύονταν με λεκτική περιγραφή που περιέγραφε τις βίαιες σκηνές,
- το ότι τα πλάνα από τα βίντεο του ξυλοδαρμού είχαν μεγάλη διάρκεια (6'10'') και
- το μεγάλο αριθμό (22) των επαναλήψεων των εν λόγω πλάνων.

Όσον αφορά το κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων **«Τα Νέα του ANT-1»** όπως αυτό μεταδόθηκε στις **14.10.2016**, μεταξύ των ωρών **20:25-21:20**, η Αρχή επισημαίνει, ως η απόφασή της ημερομ. 29.3.17, ότι κατά τη διάρκεια του προβλήθηκαν και τα **τρία** βίντεο από τον άγριο ξυλοδαρμό ανήλικης (16-χρονης) μαθήτριας από συνομήλικές της – χωρίς να προηγηθεί οπτική ή λεκτική

προειδοποίηση - τα οποία περιέχουν σκηνές όπου **οι μαθήτριες – θήτες χαστουκίζουν στο πρόσωπο, τραβούν από τα μαλλιά, γρονθοκοπούν στο κεφάλι, κλωτσούν στην πλάτη και στο κεφάλι, χτυπούν το κεφάλι επανειλημμένα και με μανία στο έδαφος, της μαθήτριας – θύματος** καθώς επίσης σκηνή όπου **η μαθήτρια – θύτης είναι καθισμένη στην πλάτη και στον αυχένα της μαθήτριας – θύματος και της χτυπά το κεφάλι επανειλημμένα στο έδαφος**, οι οποίες [σκηνές] πιθανόν να προκαλέσουν φόβο και ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων που τις παρακολουθούν. Η Αρχή κάνει ιδιαίτερη μνεία στο γεγονός ότι μεταδόθηκαν και τα τρία βίντεο του ξυλοδαρμού, παρά το ότι στο πρόγραμμα «Μέρα Μεσημέρι» που μεταδόθηκε ενωρίτερα, ο οργανισμός ανέφερε ότι: **«ο ANT-1 δεν μεταδίδει όλες τις σκηνές που έχει στη διάθεσή του, λόγω της πρωτοφανούς βαρβαρότητας που αποτυπώνουν»**.

Τονίζεται και πάλι από την Αρχή, ως η απόφασή της ημερομ. 29.3.17, ότι στα υπό αναφορά βίντεο, παρά το ότι έχουν υποστεί μερική επεξεργασία (θόλωμα εικόνας – soft focus) και ενδεχομένως να καθίσταται δύσκολη η αποκάλυψη της ταυτότητας των εμπλεκόμενων ανηλίκων προσώπων, εντούτοις διακρίνονται οι κινήσεις και οι πράξεις των μαθητριών και **είναι ξεκάθαρη η άσκηση βίας σε βάρος ανήλικης μαθήτριας από συνομήλικές της**. Επιπλέον, τα βίντεο μεταδόθηκαν με φυσικό ήχο (natural sound) και **ακούγονται οι φωνές και οι κραυγές των μαθητριών**, καθιστώντας τα βίντεο πιο ρεαλιστικά, προβάλλοντας την ωμή πραγματικότητα και μεταφέροντας το κλίμα και την ένταση που υπήρχε από την αυλή του σχολείου, στην οθόνη της τηλεόρασης. Παράλληλα, οι σκηνές συνοδεύονται από τη λεκτική περιγραφή των δημοσιογράφων.

Περαιτέρω, σημειώνεται από την Αρχή, ως η απόφασή της ημερομ. 29.3.17, ότι το εν λόγω πρόγραμμα ασχολήθηκε συνολικά με το θέμα του ξυλοδαρμού της 16-χρονης μαθήτριας από συνομήλικές της για 3'04'', κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν πλάνα από τα τρία βίντεο του ξυλοδαρμού της ανήλικης μαθήτριας, συνολικής διάρκειας **ενός λεπτού και 38 δευτερολέπτων (1'38'')**, τηλεοπτικός χρόνος ο οποίος επ' ουδενί λόγο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αμελητέος ή σύντομος, ιδιαίτερα όσον αφορά τα θέματα που προβάλλονται στο

πλαίσιο του Δελτίου Ειδήσεων, ενώ υπογραμμίζεται από την Αρχή ότι τα επίμαχα πλάνα **επαναλήφθηκαν 11 φορές**.

Η Αρχή επισημαίνει, ως η απόφασή της ημερομ. 29.3.17, ότι η προβολή σκηνών βίας (στην προκειμένη περίπτωση άγριου ξυλοδαρμού από έφηβες σε έφηβη), ιδιαίτερα από ανηλίκους προς ανήλικους, ενδέχεται να προκαλέσει σημαντικές αρνητικές επιδράσεις και συνέπειες στην ψυχοσωματική κατάσταση των ανήλικων θεατών που τις παρακολουθούν. Η συνεχιζόμενη προβολή περιστατικών σχολικής βίας αφενός μεν δημιουργεί αρνητικά πρότυπα σε άλλους εφήβους που ενδέχεται να θέλουν να μιμηθούν τις βίαιες αυτές συμπεριφορές στις σχολικές μονάδες στις οποίες φοιτούν και αφετέρου δε, κάνει τους υπόλοιπους εφήβους ανεκτικούς σε τέτοιου είδους συμπεριφορές και ως κάτι φυσιολογικό και αποδεκτό να συμβαίνει στις σχολικές αυλές. Οπότε χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και ευαισθησία από τους τηλεοπτικούς οργανισμούς στον τρόπο χειρισμού και κάλυψης περιστατικών σχολικής βίας, κυρίως γιατί αφορούν ανήλικα παιδιά, ειδικότερα δε όταν αυτά προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης.

Η Αρχή υπενθυμίζει στον οργανισμό ότι με εγκύκλιό της ημερομ. 14.10.2016, επιστούσε αυστηρά, ανάμεσα σε άλλα, την άμεση προσοχή των οργανισμών στους Κανονισμούς 24(2)(δ) και 24(2)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), επισημαίνοντας ότι *«οι οργανισμοί έχουν την αποκλειστική ευθύνη του περιεχομένου των ρεπορτάζ που μεταδίδουν στα Δελτία Ειδήσεών τους, καθώς και στα υπόλοιπα προγράμματα και συνεπώς καλούνται όπως λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ούτως ώστε αυτά να πληρούν τις πρόνοιες της Νομοθεσίας»*.

Συνοψίζοντας, η Αρχή κρίνει σκόπιμο να επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 29.3.17, ότι ο οργανισμός μπορούσε να αναφερθεί στο συγκεκριμένο περιστατικό χωρίς να προβάλει τα βίντεο του ξυλοδαρμού και χωρίς ουσιαστικά να αναπαράγει τη βία με τη βία. Η προβολή των συγκεκριμένων βίντεο και κυρίως η επανάληψή τους δεν εξυπηρετούσε κανένα σκοπό πληροφόρησης, αλλά αντίθετα αναπαρήγαγε την αγριότητα και τη βία του ξυλοδαρμού, με απώτερο σκοπό την τηλεθέαση. Επιπλέον, τα υπό αναφορά πλάνα δεν ήταν σύντομα, ο βαθμός επεξεργασίας τους δεν ήταν ικανοποιητικός με αποτέλεσμα η άσκηση βίας να είναι ευδιάκριτη,

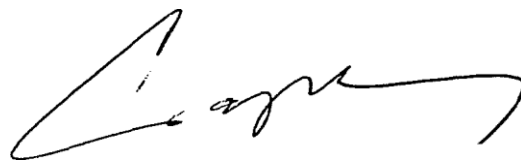
δεν προηγήθηκε προειδοποίηση ενώ συνοδεύονταν από λεκτική περιγραφή, καθιστώντας τις σκηνές βίας πιο έντονες. Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι η δημοσιοποίηση της είδησης αυτής καθ' αυτής δεν είναι κατακριτέα, ωστόσο η ενημέρωση μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την επαναλαμβανόμενη προβολή των σκηνών βίας.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **14.10.2016**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **άρθρου 29(3)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, **το διοικητικό πρόστιμο των €2.000.**
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(δ)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(ε)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(α)** (υποστοιχείο **4**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

- Για την παράβαση του **άρθρου 29(3)** (υποστοιχείο **5**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, **το διοικητικό πρόστιμο των €3.500.**
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(δ)** (υποστοιχείο **6**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 5, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(ε)** (υποστοιχείο **7**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 5, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(α)** (υποστοιχείο **8**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 5, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€5.500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.A.